

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MICHELANGELO

CENNETİN
ANAHTARLARI

-SEÇME ŞİİRLER-

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ÇEVİREN: TALÂT SAİT HALMAN

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

HASAN ÂLÎ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

MICHELANGELO
CENNETİN ANAHTARLARI
-SEÇME ŞİİRLER-

ÖZGÜN ADI
POEMS

ÇEVİREN
TALÂT SAİT HALMAN

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014
Sertifika No: 29619

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM, KASIM 2015, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-598-7 (CİLTLİ)
ISBN 978-605-332-599-4 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
YAYLACIK MATBAACILIK
LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/197-203
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 612 58 60
Sertifika No: 11931

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultut.com.tr

MICHELANGELO
CENNETİN ANAHTARLARI
-SEÇME ŞİİRLER-

ÇEVİREN:
TALÂT SALT HALMAN

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Sumuş

Talât Sait Halman bu kitapta Michelangelo di Lodovico Buonarroto Simoni'nin (1475-1564) bütün şiirlerini toplama-yı planlamıştı. Michelangelo ressam, heykeltıraş ve mimar olarak tanınmasına rağmen, nispeten büyük bir şiir külliyatı da ortaya koymuştur. Sanat tarihçilerinin ilgi alanına giren bu şiirlerin edebî değerlerine dair farklı görüşler vardır.

Halman daha önce *Dört Mevsim: Sanat-Edebiyat-Kültür Dergisi* (Sayı 3, Ekim 1997, 2-3), *Kaşgar: Edebiyat-Kültür* (Sayı 26, Mart-Nisan 2002, 44-46), *Ç/N Çeviri Edebiyat* (Eylül 2007, 36-42), *Kıyı: Kültür Sanat Dergisi* (Sayı 208, Mayıs-Haziran 2009, 26) ve *Kasaba'dan Esinti: Mevsimlik Dil, Kültür, Edebiyat ve Sanat Dergisi*'nde (Sayı 4, Eylül 2014, 6) Michelangelo'nun birkaç şiirinin Türkçe çevirisini yayımlamıştır. Onun çevirileri dışında Michelangelo'nun Türkçeye çevrilmiş şiiri yoktur. Bu çalışma, az bilinen şiirlerin Türkçe çevirilerinin de bulunması konusunda Halman'ın hayat boyu sürdürdüğü çabanın bir devamıdır. *Dört Mevsim*'deki kısa önsöz burada tekrar basılmıştır. Kuşkusuz, Halman bu kısa metni şiirler hakkında yapacağı değerlendirmelerle tamamlamak isterdi.

Halman'ın yararlandığı kaynaklar arasındaki en yeni ve başlıca İtalyanca/İngilizce baskıya* göre Michelangelo'nun

* Enzo Noè Girardi, ed. *Michelangelo Buonarroto: Rime, Scrittori d'Italia* 217 (Bari: Laterza, 1960).

külliyatı bazıları tamamlanmamış 302 şiirden ve bir seri fragmandan oluşuyor. Bu kitaptaki numaralandırma İtalyanca baskıdaki aynıdır. Talât Sait Halman İtalyanca ve İngilizce baskılarda sadece numaralandırılmış olan şiirleri bazen biçimleriyle, bazen ithaf notlarıyla adlandırmıştır, dipnotlar da ona aittir.

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Halman'ın daha önce Shakespeare'den çevirdiği *Soneler* (2009) ile *Aşk ve Anlatı Şiirleri* (2014) adlı eserlerin yayımlandığı Hasan Âli Yücel Klasikler Dizisi'nde bu şiirlere yer vermeyi kabul etti. Çevirdiği şiirler editörüyle yazışırken önerdiği *Cennetin Anahtarları* adı altında bir araya getirildi. Michelangelo'nun şiirleri tümü çevrilmediği hâlde yayınevinin ilgisi sayesinde seçme şiirler olarak bu dizide yayımlanıyor.

Talât Sait Halman'ın Aralık 2014'te zamansız ölümünün ardından, bu projenin dosyasında yer alan şiirler çevirinin çeşitli aşamalarında- bilgisayara aktarılmış, kısmen düzeltilmiş, elle yazılmış müsveddeler vardı. Halman ölçü ve uyağa çok özen gösterir, her zaman en doğru kelime ve ifadeyi arardı. Çevirilerinin olağanüstü büyüsunü kendisinden başka hiç kimse yeniden yaratamayacağı için şiirler bulundukları hâlde bırakıldı, kendi düzelteleri metne dâhil edildi, başka bir redaksiyon yapılmadı. Yalnızca 163 şiir çevrilmiş olsa da kitabın basılması ve Michelangelo'nun şiirlerinin okura sunulmasının, dosyanın "yayımlanmamış" olarak işaretilenip kaldırılmasından daha iyi olduğu düşünöldü.

Ailesi ve dostları tarafından sevgiyle hazırlanmış olan bu kitap, bir şair olarak Talât Sait Halman'ın ve dünya edebiyatından -Eskimo, Sümer, Mısır vb. dâhil- daha önce Türkçeye çevrilmemiş beş bin civarında şiiri dilimize kazandırmak için yaptıklarının anısına armağan edilmiştir.

Defne Halman
İstanbul, 2015

Önsöz Yerine

Yontucuydu, ressamdı, mimardı. Hem de şair. Hayal gücü çağları aşan bir deha. İnsan vücudunun ayrıntılarını gösteren resimleriyle anatomide çığır açtı. Ele güne kanıtladı ki yaratıcı bir insan tek bir alana sıkışıp kalmak zorunda değildir; tek bir ihtisasın, tek bir mesleğin ötesinde verimli olunabilir.

Özellikle çağımızda bizim ülkemizde ve dünyanın nice ülkelerinde dar ihtisaslaşma rağbette... Gençlerin çoğu iş idaresine, mühendisliğe, bilgisayarılığa, teknolojiye akın ediyor. Beşerî bilimlere istekli girenlerin sayısı ve oranı düşük. Sanki teknik alandakiler paşa, ötekiler çavuş. Edebiyata ve sanata yönelenler geçer-akçe işlerde dikiş tutturamayacak zavallılar gibi görülüyor.

Bilimde ve yaratıcı çabalarda hiyerarşi ve rütbe olmamalı. İletişim felsefeden üstün olmasa gerek, iktisat estetikten, sanayi mühendisliği resim sanatından. Teknik alanlarda ilk ağızda daha yüksek maaşlar ödendiği apaçık bir gerçek. Prestijli bir üniversiteyi bitirir bitirmez bir işletmeci, ömrünün kırk yılını Fransız edebiyatı öğretmeni olarak geçirmiş olan babasından belki de iki kat yüksek kazanç sağlıyor. Ama zaman galiba yaratıcılara daha cömert davranıyor. Yirminci yüzyılın en büyük mühendisinin adı nedir? Picasso'dan daha önemli ve daha ünlü mü? Dünya çapında kaç muhasebe uzmanı var? Hangisi Tolstoy'dan büyük?

Böyle karşılaştırmalar anlamsız elbette. Yine de insan değeri ile yaratıcı yeteneklerin israfı bakımından üzücü olan şu: Tarih boyunca nice sanat yetenekleri daha kolay, daha güvenli maaşlar uğruna başka alanlara sığındılar. Ya Baudelaire MBA olmayı seçseydi? Bill Gates'in Harvard'ı bitirmesi, ömrünü banka memuru olarak geçirmesi?

Belki de en üzücü olanlar belirli bir alana girip bir yandan da başka yeteneklerini sürdürmekten vazgeçenler... Kendilerini bir mesleğin cenderesinde tutanlar...

Mikelanj'ı düşünün, uzun bir ömür boyunca görkemli resimler, muraller, yontular, binalar yarattı... ve onların yanı sıra yüzlerce nefis şiir de yazdı. Dâhi olanlar da, olmayanlar da hangi meslekten olurlarsa olsunlar, başka çabalara, yaratıcı uğraşılara yönelebilirler. Bir insanın birçok insan olarak yaşaması ve yaratması kendi iradesinde ve elindedir.

Talât Sait Halman

Dört Mevsim: Sanat-Edebiyat-Kültür Dergisi
(Bilkent Üniversitesi)
Sayı 3, Ekim 1997, ss. 2-3

CENNETİN ANAHTARLARI
– Seçme Şiirler –

I

Yarım kalmış bir sone

Yaşayanlar var yılların olanca mutluluğunu,
ıstıraba ve mateme sürüklenirler bir anda;
kimisi ünlüdür, soylu olagelmiş her batında,
karanlıklara gömülür parlak yaşamının sonu.

Dipdiri hiçbir yaratık yoktur ki güneş altında
ölüm dize getirmesin, yazgısı bozmasın onu.

II

Dörtlük

Yanıp tutuşan, işte bir benim gölgelerde
güneş boş bırakınca dünyayı ısıltıdan;
başka herkes sevinçle ve yalnız ben acıdan
diz çökmüşüz, ağlayıp sızlıyoruz yerde.

III

Sone

Minnettar ve mutluyum ki iznim vardı bir zamanlar,
senin gaddarlıklarına direnip galip geldimdi;
ne yazık ki bağrıma gözyaşı döküyorum şimdi
irademe karşı, hem biliyorum sende iktidar.

Eskiden kalbime yönelttiğin acımasız oklar
hiçbir vakit hedefe yakın bir yere düşmediydi,
sen bu sefer öcünü al güzel gözlerinle, haydi
çünkü bakış darbelerinde öldürücü bir güç var.

Küçük güzel bir kuş, nice tuzak ve ağdan kurtulur,
çünkü yıllar yılı kötü akıbetten uzak durur,
yaşamı er geç en büyük felaketle sona erer.

İşte, hanımlar ve Aşkım, bana olacak da budur,
bu yaşımda şimdi beni en amansız ecel vurur,
ama önce uzun süre elverişli anı bekler.

IV

Sone

O altın başı süsleyen çelenk nasıl da şen şakrak,
hem de bir sevinç kaynağı rengârenk çiçekleriyle
ve çelenkteki her çiçek yarışıyor birbiriyle,
o alnı ilk öpen olmak için öne atılarak.

Bir içim su farbalalı giysi mutlu sarılarak
güzelim göğüslere, gününü gün ediyor diye,
altın yaldızlı telleri sarkarakтан biteviye,
yumuşacık yanakları ve gerdanı okşayarak.

Bundan çok memnun her iki ucu tezhipli kurdele,
entari fırfırlı, büzgülü, kırmalı, tenteneli;
oh keke, göğüslere bastırıp duruyor danteller.

Kemer sımsıkı düğümlü, bir de çözülürse hele;
diyor ki: “Kucakladım ya, artık bırakmam bu beli!”
İyi ama, bu durumda boş mu kalsın bizim eller?

V

Sistine Kilisesi'nde freskolar üzerinde çalışırken Pistoyalı Giovanni'ye

Ben bu mezbeledейim ya, şişti boynumdaki gudde,
sanki Lombardiya'da ya da başka bir ülkedeyim,
pis suları lıkır lıkır içen kediler gibiyim,
göbeğim şişiyor, çeneme çıkacak gide gide.

Sakalım göğе çevrili, hörgücümün tepesinde
beynimin bir parçası, kadın başlı, kuş gövdeliyim,
gudubet bir canavar, hep fırçalar sallıyor elim,
boyalar damladıkça süslü bir mozaik var yerde.

Kaburgalarım karnımın içine kadar girmiş de,
kıcımla dengeliyorum, ağırlıktan belim bükülmüş,
gözlerimin ferі sönük, adımlarım şaşkın artık.

Derim, gözümün önünde uzanıp gidiyor işte,
çözülmesi zor bir düğüm gibi arkamda büzülmüş,
ayakta duruşum Asurlunun yayı gibi çarpık.

Bu yüzden, aklıma gelen tüm düşüncelerim sapık,
sağlıksız ve saçma,
eğri namludan doğru ateş edemezsin derler ya.

Giovanni, sen savun bundan sonra
resim sanatını ve onurumu benim,
burda hâlim iyi değil, ressam da değilim.

VI

Sone

Doğru tek bir atasözü varsa o budur efendim:
“Kim yapabilirse asla yapmak istemez,” derler ya;
seni inandırmışlar iftiraya, dedikoduya;
yalancıya ödül verdin– doğruluğun dostu bendim.

Eskiden olduğu gibi, şimdi de hizmetindeyim
ışınlar nasıl hep sadıksa güneşi yansıtmaya;
sen beni pişman ettirdin geldiğime şu dünyaya,
beni hor gördün, oysa ben kul köleyim sana kendim.

Bir zamanlar yükselmeyi umdum yaslanarak sana–
hem de dürüst teraziler, keskin kılıç sayesinde,
başka bir şey gerekmezdi ve bomboştı aksiseda.

Gel gör ki cennet sırtını döner erdemli insana,
önce yeryüzünü güzelim ağaçlarla bezer de,
sonra “Gidin,” der, “meyve toplayın kurumuş dallardan.”

VII

Madrigal

Kim bu, irademe karşı beni sürükleyen sana,
eyvah, eyvah, eyvah,
hem bağlayarak kısıkıvrak, hem de özgür bırakarak?
Sen ki zincir vuruyorsun, zincirsiz, başkalarına,
hiç el kol kullanmayarak işte beni ettin tutsak,
senin o güzel yüzünden beni kimler koruyacak?

IX

Dörtlük

Her varlığı var eden, parça parça yarattı,
sonra o parçalardan seçti en güzelleri–
şimdi görülsün diye yaratmanın zaferi;
bu onun yücelerden yüce kutsal sanatı.

XI

Madrigal

Ansızın ölmenin çok daha azdır ıstırapları
tek tek saatlerle gelen bin tane ölümden;
ben ona âşıkım da o istiyor ki öleyim ben.
Ah ne de sonsuz bir ağrı,
anımsatılınca yüreğe
âşık olduğum o kadın beni hiç sevmiyor diye!
Yaşamım nasıl sürer nereye?
Üstelik kadın diyor ki yaralarımı deşerek,
kendini bile sevmezmiş– bu da doğru olsa gerek.
Nasıl umutlanayım bana merhamet etse diye,
mademki kendini bile sevmiyor– ne berbat kader!
Belki beni ölümüne işte bu acı sürükler.

XII

Madrigal

Nerden cesaret edeceğim de,
sen yoksan sevgilim, nasıl ben hayatta kalacağım,
ayrılırken yardım istemeyi göze alacağım?
Bak hıçkırıklara, gözyaşlarına, iç çekişlere,
onların tümü benim mutsuz kalbimden geldi sana,
kadınım, tanıklık etti olanca ıstırabına,
yaklaşan ölümüne ve çektiğim işkencelere.
Ne var ki, doğruysa burda bulunamadığım için
unutulacağım kul köle gibi hizmetlerimle,
ben senden ayrılıyorum benim olmayan kalbimle.

XIII

Bir yazıttan

Ün yerinde tutuyor mezar yazıtlarını;
ne ileri, ne geri, çünkü ölmüş de hepsi,
yapıtlarının sesi susturulmuştur artık.

XVI

Büyülü latif bir güzellikten,
merhamet pınarından doğuyor ıstırabım.

XVII

Bitmemiş bir sone

Zalim, acımasız, hoyrattır yürek,
dışı tatlı, içi zehir zemberek;
sadakatin kaypak, ondan uzun yaşar
tatlı bahardaki herhangi bir çiçek.

Saatleri kırparak durmadan geçer zaman,
bizim yaşamımıza berbat zehirler katar;
o tırpandır, biz saman.

.....

Kısa sürer sadakat, güzellik geçip gider;
ama sadakat gibi, o da kendini harcar
nasıl ki senin günahın, dertlerim harcansın ister.

.....

.....

yıllar boyunca bizden işte bunu isterler.

XVIII

Bir şiirden parça

Ruh boşu boşuna bin derman arar;
ben köle olalı, o çırpınmakta
dönmek için eski yoluna tekrar.
İşte deniz ve dağ; kılıç yanmakta:
Ben bütün bunlarla yaşarım zar zor.
Dağa tırmanmama izin vermiyor
aklımı fikrimi alıp götüren.

XIX

Bitmemiş bir madrigal

Yaradılış her erdemi
bir kadına ya da bir tazeye
verir deney olsun diye; gel gör ki benimki niye
bir anda hem tutuşturur, hem dondurur yüreğimi?
Sormayın benim derdimi;
bakın, benim çektiğimi çekmemiştir hiçbir erkek
böylesine kıvranarak, ağlayarak, inleyerek,
kaynak güçlüyse, gürdür o kaynaktan çıkanlar.
Bende yaman bir sevinç var,
kimse mutlu olmamıştır ve olamaz benim kadar.

XX

Sende kekre sıradan daha tatlı bir yüz var,
de ki üstünde yürümüş salyangozun teki,
şalgamdan güzel yüzün parıldar da parıldar,
dişlerin bembeyazdır, havuç köküdür sanki;
imrendirmez Papa'yı hiçbir şey onun kadar,
balık yağı tadında senin gözünün rengi;
pırasa püskülünden daha sarışınsın sen,
ne zerzevat! Yeme de yanında yat allasen.

Güzelliğin çok daha hoş görünüyor bana
kilise duvarına boyanmış ihtiyardan,
ağzın benziyor tıka basa dolu torbana,
patladı patlayacak şişkin barbunyalardan;
kaşının rengi dönmüş mutfaktaki tavaya,
sapının hiç farkı yok Asurlunun yayından;
yanakların tıpkı yoğurup durduğun hamur,
üstünde iki kızıl gelincik gibi durur.

Gözlerim senin bir çift memene ilişmiş de
görmüşüm iki kocaman karpuz bir torbada;
bir tutam pamuk gibi yanardım ya ateşte,
bitkinim, kazma kürek belimi bükmüş oysa;
tut ki iksir içmişim– tazılar gibi işte
koşup tutardım seni tüm kızlar arasında,
benim için taş gibi sertleşmek olsa mümkün
ne harika becerilerim olurdu bugün!

XXI

Barzeletta

Her kim doğmuşsa, günü gelecek,
her canlıyı er geç yok eden
güneş onu mutlaka silecek.
Sevinç de gam da gidecek elden,
iz kalmayacak akıldan, sözden,
soylu aileden, nice nesilden;
hep güneşte gölge, rüzgârda duman.
Biz de onlar gibiydik bir zaman,
siz nasılsanız öyle: Şen, üzgün;
tam gördüğünüz gibiyiz bugün;
canı çıkmış, güneş altında toprak.

Her canlı er geç yokluğa varacak.
Bir zamanlar fışkırırdı ışık
gözümüzün her mağarasından,
hepsi boş, karanlık, korkunç artık;
peşinden bunları sürükler zaman.

XXIV

Eksik sone

Gözlerimi geçit yaptım dökeceğim zehir için,
açık yol bırakmamışlardı senin vahşi oklarına,
hiç silinmez bir güç kattım belleğimin varlığına—
yuva ve sığınak bulsun diye bakışların senin.

Ben yüreğimi örs yaptım, hem de körük oldu bağrım,
bende yaktığın alevden iç çekişleri yarattım.

XXV

Çift sone

Efendisi zindana atıp da zincire vurunca
bağışlanmaktan, her şeyden umudunu keser köle,
yavaş yavaş alışıarak düştüğü acıklı hâle,
özgürlüğüne kavuşmak uğruna hiç etmez rica.

Alışan kaplan ve yılan itaate eder iltica,
karanlık ormanda doğmuş en amansız aslan bile;
kan ter içinde çalışıp bitkin düşen her amele
boyun eğer didinmeye uzun iş günü boyunca.

Ama aşk ateşi için ibret olmaz bu örnekler;
o öz suyunu alarak, yemyeşil bitkiyi kurutur,
ihtiyar adamın yüreğini heyecanla besler,

onu gencecik yılların tazeliğine koşturur,
ateşlerle dinçlendirip şen şakraklıkla yeniler,
aşk nefesiyle kalbini ve ruhunu tutuşturur.

Birisi sanırsa ya da kalkışırsa alay etmeye
yaşlılıkta bir güzele gönül vermek ayıp diye
sunturlu bir yalandır bu.

İnsanın ham hayale kapılmadıkça ruhu,
dengeler, sınırlar ve itidal saygı görsün, yeter-
günah değil sevilirse aşkla doğal güzellikler.

XXVI

İki dördlük*

Olağan bir şeydir bu: Tutamaz olur öz suyunu
bir ağaç toprak ananın kucağından sökülerek,
sıcak altında kalınca, artık gücü yetmeyerek,
kurur, ansızın tutuşur, alevler kül eder onu.

Ele düşmüşse kalbim, ummaksızın kurtuluşunu,
yaşar da gözyaşlarıyla, alevlerle beslenerek,
kalınca öz yurdundan, caneviden uzak düşerek,
öldüresiye deşmez mi en küçük darbeler onu?

* Belki bir sonenin ilk iki bölümü.

XXX

Madrigal

Sevgilimin gözlerinden fışkırıp da uçar ılık,
yanarken ısıltıları öyle coşkulu parlar ki
kapalı gözlerinden geçer yüreğimi yararak.
Bu yüzden de aşk yürür ağır aksak, topallayarak;
sırtlandığı yükünde öyle bir dengesizlik var ki,
karanlığımı götürüp bana getirir aydınlık.

XXXII

Yarım kalmış bir sone

Günahlarla yaşıyorum, hep kendime ölerekten,
yaşamım benim değil de günahlarımdır artık;
göktendir iyiliklerim, kendimdendir her fenalık,
iradem serbestti ama, ondan da yoksun kaldım ben.

Özgürlüğüm köle oldu ve tanrısal benliğimden
ancak ölümlülük kısmet bana. Ne günlere kaldık!
İstirap için doğmuşum; řu yaşamım perişanlık!

XXXVII

Eksik kalmış bir sone

Ölümüm benim içimde, yaşamım sende var;
vaktimi sen belirleyip, bahşedip paylaşıyorsun;
gönlün nasıl dilerse, kısa olsun ömrüm, ya da uzun—
her lütfun ediyor beni bahtiyar.
Ne mutludur o can ki zamanı akıp gitmez öteye,
onu sen getirmişsindir Tanrı'yı hayal etsin diye.

XLIV

Bitmemiş sone

Önce gördüğüm güzele ben yönlendirince yine
ruhumu, oradan bakan gözlerindeki her imgesi
ışıl ışıl büyür, sonra içine kapanır hepsi;
ürkekleşmiştir, uzak kalmıştır özgüvenine.

Aşk zekâ bıçaklarını çeker bileye bileye,
bir koşu gelir bağları ben koparamayayım diye.

XLVIII

Tek terzina

Alev yükselirken daha yaman sarsar onu rüzgâr,
cennetten övgü kazanan her erdem ısıldadıkça
durmadan saldırılara uğrar.

XLIX

Dörtlük

Aşk, senin güzelliğin ölümlü değil asla:
Yürekteki imgeye benzer yüz yok bizlerde,
bambaşka bir alevle sen onu ateşler de
uçuşa geçirirsin bambaşka kanatlarla.

L

Bitirilmemiş bir sonenin ilk dörtlüęü

Bunca yıl geçtikten sonra ne kalacak sanki ondan,
ey Aşk, zaman yıkıma yol aarsa güzelliğinde?
n kalacak. Gel gör ki n bile durmaz yerinde,
uçup gider, solar daha hızlı senin umduğundan.

LII

Eksik sone

Kendini öldürmesine izin olsa bir insanın,
dünyada can verip de geri dönsün diye cennete,
haklı görülür bunu yapması sadık bir hizmette
perişan ve mutsuz, gına getirerek yaşayanın.

Ama insanoğlu benzeri değildir ki Anka'nın,
ayağa kalkıp güneş aydınlığına dönsün tekrar.
Bence eli ayağı hızlı tutmakta ne anlam var?

LIII

Yanım kalmış bir sone

Bir yolcu ki at sürer şafak sökünceye dek
bütün bir gün yatacak ve uyuyacaktır ya,
umarım efendim de taze bir güç verecek
yaşamıma, gövdeme, bunca mihnetten sonra.

İyilik sürüp gitmezse kötülük de sürmeyecek,
ama biri ötekine dönüşecek ara sıra.

LV

Yarım kalmış bir sone

Ateş pahası ama, ben sana aldım bunu,
küçücük bir armağan, kokusu okşar burnu;
koklayarak bulurum hemen senin yolunu.
Sen nerde olursan ol, ben de nerde- bu koku
alır götürür beni, hiç kalmaz kuşku muşku.
Hoş/görürüm gizlensen geçmemek için ele;
nereye gidersen git, bu gittikçe seninle
bulurum işte seni, tümünden kör olsam bile.

LVI

Başlanıp bitirilmemiş bir sone

Ben ölümümde yaşarım– bu yanıltmıyorsa beni,
kaderim mutsuzluk ama, mutlu yaşarım yine de;
nasıl yaşanır bilmeyen ölümde ve işkencede,
beni yakan ve yok eden ateşe atsın kendini.

LVII

Dörtlük

Beni tutuşturup yakan, canıma can katar işte,
ateşi güçlendirir ya daha çok yakıt ve rüzgâr,
canıma kıyan sevgili beni işte böyle kollar,
nice iyilikler vardır yaptığı her kötölükte.

LX

Sone

Biliyorsun ki, efendim, biliyorum bildiğini,
yakınında, yanındayım, çünkü budur benim zevkim;
biliyorsun bildiğimi, biliyorsun ya ben kimim,
nedir ki buluşmamızı geciktirmenin nedeni?

Gerçeğe dayanıyorsa umuda yöneltmen beni,
doğruysa benim kısmetim olan bu büyük emelim,
aramızdaki duvarı kaldıralım, yok edelim;
gizlilik katmerli yapar saklı derdin şiddetini.

Ben seviyorsam, sevgili efendim, senin kendince
en candan sevdiklerini, sen sakın incinme bundan;
böyle olur bir can başka bir canı tümünden sevince.

Senin güzelim yüzün ki bir bilgi kaynağı bence,
pek bilinmez değerleri ölümlüler tarafından;
bilmek isteyen, ölmeyi göze almalıdır önce.

LXII

Sone

Demirci, tasarısını harlı bir ateşle ancak
dökerek biçime sokup yaratır güçlü bir eser;
de ki ateş kullanmıyor bir zanaatçı –ne gezer–
altın en yüce değere asla ulaşamayacak.

Anka önce yanmamışsa yeniden yaşamayacak.
Bana gelince ben alev olarak ölürsem eğer,
yeni cana kavuşurum kazanıp yüksek bir değer;
artık acı çekmeksizin varlığım ışıldayacak.

Ben ne kadar mutluyum ki bu anlattığım ateş de,
canevimde bir yer bulup yaratır beni yeniden,
karışmış olsam bile ben ölümler kfilesine,
ateş, doğası gereği, yükseltecektir cennete;
mademki ben de ateşe dönüşmüştüm çok önceden,
oraya nasıl götürmez beni kendisi giderken.

LXIII

Sone

İçindeki ateş, soğuk taşa ne de sevecendir,
dışarı çıkarılınca o taş sarıp sarmalar,
alev alev yanar söner, başka bir biçimde yanar,
sonsuzluğa gidenlerle sıkı sıkıya birleşir.

Fırında yitip gitmezse yazı ve kışı çökertir,
talep eder her zamankinden daha yüksek fiyatlar,
ruhu arınmış olarak, Araf'tan bağışa uğrar,
cennette yüceler arasında ona yer verilir.

İçimden gizlice oynaşarak beni eriten
ateş çıkarılacak olsa dışarı, demek böyle
yanıp söndürülmüşken yaşam bulmuştumdur yeniden.

Dumanlar tozlar içinde ömür sürdürüyorsam ben,
ölmezliğe ermişimdir taşa çeviren ateşle,
çünkü demir değildir de altındır bana güç veren.

LXIV

Dörtlük

Ateş taşı çatlatırsa ve demiri eritirse–
oysa her ikisinde sert cevher birbirinin eşi,
neler yapmaz cehennemin çok daha azgın ateşi,
bir tutam kurumuş iğrenç saman ele geçirirse?

LXV

Yarım kalmış bir sone

Ben tam sana tapınırken
mutsuzluğumun anısı döner
gelir kafama, ağlar, şöyle der:
“Gerçekten yanan kimse, odur gerçekten seven– işte ben!”
Ama benim yaptığım, bir kalkan hepsinden...

LXIX

İki Üçlük*

Doğa bilmez mi? Hikmetinden sual olunmaz;
güzellik verdiği onca zulüm de verir,
karşıtlar dengelensin diye, ne çok ne de az.

Böylece senin yüzün, tatlılıkla giderir
bende ne denli varsa acı, ıstırap, keder,
onları hafifletip beni pek mutlu eder.

* Bu altı satır eksik bir terza rımanın son iki üçlüğü ya da bitmemiş bir sone-
nin üçüncü dördlüğü ile son beyti olabilir.

LXXIII

Dörtlük

Ben uzaklaştırılıp da ateşten yoksun kalınca
bu öldürür beni, ama yaşatır başka herkesi;
alev alıp yükselerek yanandır bana tek besi,
başkalarını öldüren beni yaşatır yalnızca.

LXXIV

Ağlarım, yanarım, erir giderim de işte bu can
beslenir bütün bunlarla. Alnımın tatlı yazısı,
başka kim var benim gibi dertli, duysun aşk sızısı,
başka kim var yalnızca kendi ölümüyle yaşayan?

Ah zalim okçu, sen iyi biliyorsun tam hangi an
güçlü elinle durdurulur yüreğimin acısı,
bizim kısa ıstırabımızın en can alıcısı;
ölümünü yaşayan ölüp gitmez ki hiçbir zaman.

LXXV

Bir şiir parçası

Yine mi o adam –bu kadarı fazla–
tüm izleyicileri öldürüyor bakışlarıyla,
gözleri dört dönüyor kendini sergilemek için.

Yine mi o adam –bu kadarı fazla–
gündüzü gece yapar, güneşi gölgeler hoş simasıyla,
daha sık gösterebilir yüzünü, insanlar büyülensin;
o da süslensin gülücükleri, şarkılarıyla.

LXXXI

Madrigal

Neye baksam, neyi görsem, bana hep aynı öneri,
diyorlar ki: “Sen sev onu, durma, peşinden koş onun.”
Çünkü sen yoksan anlamı olmaz hiçbir mutluluğun.
Sevgilim küçümsüyorsa başka tüm mucizeleri,
hiçbir şeyin hayrı yoktur ben senden kalırsam yoksun;
güneşim, sana hasretim. Ruhumdan götürüyorsa,
bende hangi yüksek umutlar ve yaman güçler varsa,
ben hep yaşayım da alev alev yanayım isterler,
yalnız senin için değil, kaşı gözü sana benzer
herkes için, o benzerlik çok ama çok uzaksa da.
O senden gitmişse, artık hiç yoksa,
ah o gözler, benim canım, ışık nedir, hiç bilmezler,
senin olmadığın yerde cennetten de yoktur eser.

LXXXIV

Sone

Kalemle mürekkep nasıl farklı üsluplar sağlarsa–
kimisi yüce, kimisi pespaye ya da orta karar,
mermerde de görkemli ya da kırtıpıl imgeler var,
bizde yetenekler neyse, hangisi ağır basarsa.

İşte aziz lordum, senin gönlünde hangi his varsa
gününe göre tevazu, böbürlenme ya da vakar
onun resmini yaparım, mademki önümde o var,
yaratıcı seçimine hangi görünüş uyarsa.

Göğün rahmeti bireyin sanat zevkine göredir,
tohumları başka biçimlere sokmak için yağar,
iç çekişler, gözyaşları, acılar mıdır ekilen,
ona göre gülümseyiş ya da ağlayış biçilir;
üstün güzelliğe yüksek üzüntülerden bakanlar,
hasat alır kıvranış ve matem gibi ürünlerden.

XCVI

Terza rima

Kupkuru bir ağacı ateş nasıl sararsa
öyle yanayım seni sevmiyorsam derinden,
canımı yitireyim başka bir duygum varsa.

Ve aşkın ruhu senin güzelim gözlerinden
başka güzelliklerle tutuşturursa beni–
öleceksem de– alsın şu gözlerimi benden.

Var gücümle taparak sevmiyorsam ben seni
en mert düşüncelerim mateme bürünsünler
nasıl güçlü ve sadık yaşarlarsa sevgini.

CII

Sone

Ey gece, tatlı zaman, olsan bile kapkara,
zahmete gün sonunda huzur doldurursun sen;
aklı sağlam insandır, ermiş, seni yücelten,
bilge işte o, seni kim onurlandırırsa.

Kopartıp son verirsin yorucu kaygılara,
onları dinlendirir nemli, asude gölgen,
rüyalarda ruhumu yerden çekip, en üstten
taşırırsın; benim arzum gitmektir oralara.

Ey ölümün gölgesi, susturup sindirirsin
akla ve ruha düşman olan tüm illetleri;
döşeğe düşenlere son etkili dermansın.

Hasta gövdemizdeki dertleri dindirirsin,
gözyaşımızı silip kovarsın mihnetleri,
erdemlilerden hırsı, bezginliği alansın.

CIII

Sone

Kapatılmış olan her alan, üstü örtülü her yer—
herhangi bir maddeyle sarılmış olan her ne varsa—
geceyi korur da onlar, gün ışığı yaşıyorsa,
küçümseyerek güneşin aydınlığı alay eder.

Yenilgiye uğratırsa onu amansız alevler,
ilahi güçlerini güneş çırılçıplak soyarsa,
daha cılız bir şeyler onu savunmasız koyarsa,
belki bir solucan bile bir çırpıda ezip geçer.

Güneş sıcak tutar yerde üstü açık bulduğunu,
binlerce tohumla binlerce bitkiyi de ısıtır,
acımasız rençper saldırır hepsine elde saban;

ama karanlıkta ekerler insanın tohumunu.
İşte bundan, geceler gündüzlerden daha kutsaldır
nasıl ki tüm ürünlerden daha değerlidir insan.

CV

Sone

Hiçbir ölümlü nesneyi artık gözüm görmez oldu,
senin güzel gözlerinle ben huzura kavuştum da,
her kötülükten nefret eden bir ruh vardı onlarda,
benim ruhum onunla aşka ilham kaynağı buldu.

Benimle eş değerde doğmasaydı Tanrı'nın ruhu,
hiçbir şeye can atmazdım ki dış güzellikten başka;
o hoş görünür ya göze, ama bu bir aldatmaca
asıl güzellik gider dışa, evrenselliğe doğru.

Erdemli yaşayanlara ölümlü can –dediğim bu–
yatıştırmaz arzuları, sonsuzluk da aramayız
zaman içinde, değişim olur bedendeki ette.

Gem vurulmamış arzular, aşk değil sadece duyu,
ruhu öldürür; can dostu yapar bizleri aşkımız
dünyada, ama dahası, ölümden sonra cennette.

CVII

Madrigal

Gözlerim ki güzel şeyleri arzular,
ruhum ki gûnahtan arınmaya can atar,
onların yükselmek için ne gücü var
bütün bu güzelliikleri izlemekten başka?
Ta uzaklardaki yıldızların
gönderdiği ışın
yöneltiyor onları yaman bir isteğe,
dünyada yaşadığımız aşka.
Ve hiçbir şey girmez soylu yüreğe,
onu aşkla yakıp da kul köle edecek aşka
o gözlerin benzer gördüğü yüzden başka.

CVIII

Ottava rima

“Yapmaması gerekeni yapanın boştur umudu
af ve merhamet hakkında.” Öyle bir halk inancı var.
Sana aşırı güvenip de sonra vazgeçince bu,
mutluluğa kavuşturur sandım ama, neye yarar?
Artık hiçbir beklentim yok gütmekten o boş umudu,
güneşte dirilir Anka ama, güçlenmez ihtiyar.
Büyük kaybımdan mutluluk duyuyorum– nedeni şu:
Sana aşkla bağlanınca kendime güçlü hükmüm var.

CX

Yazıt

Sana söylüyorum bunu:
Sen ki dünyaya canını verdin, gövdeni, ruhunu,
kader sana yer yurt yaptı şu karanlık tabutunu.

CXIV

Madrigal

Üstesinden geliyorsun her zorluğun, her engelin,
nasıl ki aydınlığa karşı zafer kazanıyor gözlerin,
sevinçten ölmek diye bir şey varsa insan için,
işte bugün o gün,
bu, yüce güzelliği ilham edişi ulu merhametin.
Aslında ateşe alışık olmasaydı ruhum
çoktan ölmüş olurdum
senin ilk bakışlarındaki vaatlerden,
açgözlü düşmanlarım–
yani gözlerim– aramakta gecikmezdi ki;
ben yakınamam,
kabahat sende değil bunu yapamazsam.
Ah güzellik ve zarafet, ikisi de sonsuz,
ne denli yardım önerirsen öner ama,
o kadar az katlanırsın ki yaşama,
baktığın herkesi kör edemezsin.

CXV

Eksik kalmış bir madrigal

İşve, süs püs, okşayışlar, altın, şölenler, inciler..
sanki kim el emeğini ve göz nurunu fark eder
kutsal mücevherlerinde o kadının?
Çünkü ısıltıyı ondan alır hem gümüş hem altın
ya da o kadınla ikiye katlarlar.
Her mücevher daha bir görkemli parlar
kendi başına değil de onun gözündeki güçle.

CXVI

Madrigal

Engel olamıyorum Aşkım, hem istemiyorum da
(görünce senin azdıkça azan öfkeni karşımda)
tutamıyorum kendimi sana şunu söylemekten:
“Gitgide çok daha sert ve haşin oluyorsun da sen,
daha güçlü bir erdeme yöneltiyorsun ruhumu
ve ara sıra merhamet duydun mu
öleceğim diye, kanlı yaşlar döküyorum diye
can çekişen bir insana acırcasına,
o zaman başlayınca aşk ıstıraplarım dinmeye,
duyuyorum kalbim söne söne yaklaşıyor sana.
Ah kutlu ışıltılı gözler,
bana bir damla kerem en parlak servetlere değer;
kaybederek öğrenen, nice kazançlar elde eder.”

CXX

Madrigal

Günü bugün, anı bu an
kurtulmanın şu ıstırabımdan,
yaşlılık arzuyla bağdaşır mı sanki?
Ama benim ruhum, sen bilirsin ki
ey Aşkım, kördür de, sağırdır da
hem vakte, hem ecele,
ölümle karşılaştığımda, o kadın karşımda
şunu söylüyor: “Kopartsan bile,
paramparça etsen de yayını okunu,
bin parçaya bölsen de onu
esirgeyemezsin başındaki bin beladan,
hiç ölmeyecektir hiç şifa bulmayan.”

CXXI

Madrigal

Sen güzeller güzeli olabilirsin ancak,
demek ki merhametten başka bir şey gelmez elinden;
tümünden benimsin ya sen,
varlığın mutlaka beni yıkacak, yakacak.
İşte o merhamet ki bana geliyor senden,
hep senin eşsiz güzelliğinle eş değerde,
cazip yüzünün sonu
gerçekleştirir bunu;
benim tutuşan kalbim kül olacak.
Ama özgür kalan ruh, yıldızına döner de
Yaradan'ın mutluluğuna erer,
ölenlerin bedeni onunla sonsuzlaşır
ya huzur ya da hüznün içinde;
yalvarırım, varlığımı sen iste kaknemse bile,
dünyada da, cennette de birlikte olsun seninle;
çünkü inançlı yürek güzel yüz kadar değer taşır.

CXXII

Madrigal

Ateşten zarar görmeden hiçbir şey kurtulmaz,
gel gör ki o beni yakmaz da ısıtır biraz,
benim gücüm çok, onunki az olduğundan değil ama,
güvenli bir yer buluyorum tek başıma,
başkaları ölüyor da ben semender gibiyim,
bilmem dinginliğimi velveleye çeviren kim?
Kendi yüzünü yaratan sen değilsin
ve benim elimden çıkmadı kendi yüreğim,
ikimiz çözemeyeceğiz
benim aşk düğümümü,
o yüksek güç ancak Tanrı'dadır,
o sermiştir senin gözünün önüne benim bütün ömrümü.
Aşkım sana külfet değilse,
beni affet, nasıl ki ben bağışladım işkencecimi,
o beni öldürmüyor da istiyor ölmemi.

CXXIV

Benim şu kadınıym pervasız ve atak,
gözleriyle beni öldürürken bile,
tüm mutlulukları vaat ediyor, şöyle:
Gaddar kılıcını yarama sokarak,
canevimde duyurarak
birbirine karşıt yaşamla ölümü bir arada;
kısacık bir anda
merhameti sancımı giderir ama, uzaktan da
beni sürekli bir ıstırapın pençesine atar,
kötülük yıkıp dururken iyiliğin ne hayrı var?

CXXVI

Madrigal

Doğruysa bu, ruh gövdesinden kopup kalırsa özgür
başka bir beden içinde döner geri
yaşamak için şu kısacık fâni günleri,
yaşar da başka bir sefer ölür;
benim kadınımla ki güzeller güzeli görünür
benim gözüme,
yaşama dönünce yine zalim mi olacak?
Gökler kulak verirse gönlüme,
o yumuşak duygularla dolacak,
tüm haşinliklerden kurtulacak.
İnancım şu: Güzelim gözlerini yumacak,
açınca da ölümü kendisi yaşamış olarak
acıyıp benim ölümüne üzüntü duyacak.

CXXVII

Madrigal

Ölümün kendisi değil, ama ölümün korkusu-
beni esirgeyip kurtarır bu-
beni hep öldüren güzel, adaletsiz bir kadından
ve bazen içine düştüğüm yangından,
hele yaman yanıyorsam alevlerde,
bilemiyorum kurtuluş nerde-
onun kalbime sarılan güçlü hayalinden başka:
Gelmişse Ölüm, oraya girmek nasip olmaz Aşk'a.

CXXX

Madrigal

Hiç az değil tehlikesi, besbelli,
senin Tanrı'yı andıran güzel çehrenin
benim gibi ruhuna eceli
hep yakın duyan bir insan için.
O yüzden kendimi uyarıp dururum,
ölüm karşısında savunurum.
Gel gör ki senin beni esirgemen
ölüm kapıma dayanmışken
bana dirlik sağlayamaz benden,
ecele faydası yok son deme bırakılmış özrün,
bu öyle yıllanmış ki gideremez onu tek bir gün.

CXXXI

O iki güzelim kaşla gözle karşı karşıya
Aşk gücünü yeniden kazanır ya,
yayını, kanatlarını hor gören o mevsimde,
benim gözlerim bunu andıran her harika varlığa
açlık duyar da
hedef olurlar atılan amansız kargılara art arda.
Ama üstüme üstüme gelir de
tam hoş bir anımda güçlü haşin bir düşünce .
utançtan ve ölümden,
tehditlerine boyun eğmez Aşk kaybın ve acının,
çünkü bir saat yenik düşüremez alışkanlığını bunca yılın.

CXXXVII

Madrigal

Aşk, mutlu olmak için çektirmek, yaş döktürmek
istersen, daha zalim, daha iyidir bana
“yara”dan “ölüm”e dek
zaman bırakmazsa ok, ya da kısa sürerse—
sen âşık öldürerek
yoksun kalırsın, gözyaşı ve işkence biter bizde.
Bunun için minnetler sunuyorum ben sana
çektiklerim için değil, ölümüm için yalnızca,
çünkü o, tüm illetleri giderir cana kıyınca.

CXXXVIII

Alın da boyunduruğa vurun, işte boynum,
amansız kadere kurban gideyim, razıyım buna,
ve can düşmanım olan kadına,
kıyılın bu alevlenmiş sadık yüreğe;
ben işkenceden hiç korkmuyorum,
tek kaygım bana verdiği eza azalır diye.
Ya o asude çehreye
dirlik düzenlik verirse benim çektiğim azap,
beni öldürebilir mi zalim bir ıstırap?

CXLII

Madrigal

Aşkımın ateşi, olabilir ki,
sönmemiş de bende canlı kalmıştır,
yeşil yoksulu, yaşlı çağımın soğuşunda,
ansızın yayını germiştir de belki,
şunu anımsayarak bana nişan almıştır:
Soylu bir kalp yıkılmaz okla vurulduğunda;
güzeller güzeli o yüz uğrunda
yemyeşil yapar kışı; gel gör ki son yara
ölümcüldür, benzemez önceki yaralara.

CLI

Sone

Hiçbir tasarımı bilmez en usta sanatçı bile
bir tek mermer kütlesinde barınmaz mı ki- o bilir,
hem de fazlasıyla, o kavrama ancak erişilir
aklın buyruklarını yerine getiren bir elle.

Güzel kadın, kaçtığım acıyla, umduğum sevinçle
tıpkı bunun gibi her şey senin içinde gizlidir,
yücesin, kutsalsın, onlar ölümüne tehlikelidir;
sanatım isteklerini ters çeviriyor bu hâle.

Demek aşka yüklenemez mihnetimin kabahati,
ne senin güzelliğine, sertliğine, hor görmene,
ne de kötü talihe, alın yazıma ya da şansa.

Yüreğinde tutuyorsan eceli ve merhameti,
ben, aynı zamanda, sabrımın sonuna gelmişim de,
yanıyorum, çıkar yolum kalmadı ölümden başka.

CLVIII

Aşkı, sen ölü, dışlıyorsun var gücünle
benim düşüncelerimden uzağa iterek,
senin hoşgörünle ruhum gidiyor estek köstek,
oysaki ölü, düşünmesi hayırlı olurdu belki.
Meyve yere düşmüş, kabuğu kurumuş bile,
önceleri tatlıydı ama, şimdi ekşi,
bu son kısa saatlerimde, ne var ki,
tek hissettiğim bir eziyet ancak;
çok az vakit kaldı derin zevkleri yaşayacak.
Böyle bir armağan, senin merhametin,
güçlüyse de gecikmiş, o kadar korkutuyor ki beni
ölü, bedenimin, işkencesi sevincimin.
Yine de minnetle anıyorum seni
bu yaşında: Çünkü kaderimle ölüme gidersem ben
bunu sen yaparsın daha iyi kalplilikle ecelden.

CLXIII

Madrigal

Ben ne kadar çok nefret edip de kaçarsam kendimden,
kadınım, yardım et diye, o kadar sana koşarım;
öylesine güçlüdür ki ruhumdaki umutlarım,
kaygım da azalır sana yaklaştıkça ben.
Hangi güzelim vaatler bana gelmişse cennetten
hepsine senin yüzünde kavuşmaya can atarım;
sezerim ki kurtuluşum o büyülü gözlerdedir,
ama hep şunu anlarım
bakınca başka herkese;
yürek aşkla çarpmıyorsa gözün gücü beyhudedir.
İşıltılar neye yarar hiçbir vakit görülmezse
ya da benim özlediğim kadar soylu değilse,
çünkü aşırı seyrek görmek, unutmaya çok benzer.

CLXVI

Sone

Gözlerim kolay erişir senin güzelim yüzüne
nerdeyse, nereye baksam, yakındaysan, uzaktaysan,
ama kadını, umut yok ayaklarımın koşmasından,
elim kolum bırakmıyor ki gideyim hiçbir yöne.

Özgür ve zincirsiz, senin o yüce güzelliğine
yücelirler belki senin gözlerinden bakarak, tan,
eksiksiz, gür, sapasağlam ruh ve akıl, hiçbir zaman
şehvet böyle nimet tanımaz kimsenin bedenine;
ölümlü, kanatsız, yere bağlıdır insanda gövde,
bir küçük meleğin ardı sıra uçmayı ne bilir,
bunu gerçekleştirir zevk ve övünç duyarak gözler.

Sen her şeye kadirsen yeryüzünde de, göklerde de,
yeter ki gövdemin tümünü sen tek bir göze çevir;
bende kalmasın senin tadına varamadığım yer.

CLXVII

Madrigal

Ölüm hor görüyor seni, Aşk dışlıyor
bende zafer kazandığın tam o yerden,
yayınla, oklarınla, hem de çıplak elinle,
azgın tüten buzuyla kargışlıyor
senin tatlı ateşini. Pek az kaldı o günlerden.
Yiğitlerin gönlünde senin gücün nafile,
kanatların varsa bile,
onlarla erişirdin de, korkup kaçıyorsun artık;
yemyeşil genç günlerden tiksindir ihtiyarlık.

CLXVIII

Madrigal

Varlığımın yarısı cennetten gelmedir,
kanat açıp dönmeye can atar oraya,
benim tek bir
güzel kadınla kalıp onun buzlarında yanışam
varlığımı sürdürüp bölünmüş iki yarıya;
o ikisi karşıt, biri çalıyor ötekinden
iyiliğin tümüne erişmeliyken yaşayışım.
Ama günün birinde kadını
davranışını değiştirirse, benim yanı
cenneti kaybeder de o buyur ederse beni,
darmadağın, yorgun düşüncelerim onda birleşirse
ve o sevecen davranıp ruhumu öteye gönderirse,
hiç değilse o zaman, umarım,
tümünden o kadın olurum da
kurtulurum kalmaktan yanı.

CLXIX

Madrigal

Ben o kadının aşkıyla yanıp tutuşurken bile
o dalga geçiyor, oynuyor benimle;
sevecen görünse de zalim, taştandır kalbi.
Aşkım, sana çoktan söylediğim gibi,
hayır gelmez, bu bir hile.
Birinden bir şey beklersen yiter gider elindeki.
O şimdi benim ölmemi isterse,
kabahat de bende, hasar da, kadına çok güvendim;
aşırı bel bağladım ya, demek suçlu olan bendim.

CLXXI

Madrigal

Güzelliklerin belleğine
ecel gelse de, o adamın çehresine,
son verse senin anılarında, nasıl ki onu senden alıp götürür
ve ateşi buza, kahkahayı gözyaşına dönüştürür,
nefret ettirdiği gibi o nesnelerden
yürüyüp geçemezler artık boş bir yüreğin üstünden.
O güzel gözlerini gizler de
kısa bir süre için, alışılmış bir yerde,
onlar kuru kav gibi yanar harlı ateşlerde.

CLXXII

Madrigal

Bir kez aklına koymuş ya
o ehlileşmiş va hşi kadın,
ben yanmalı, ölmeli, büzülmeliyim mutlaka
bir avuçluk bir külçe olarak kalıncaya dek;
o kadın kanımı kurutuyor okka okka,
bedenimi mahvediyor ruhuma eza ederek.
O kadın iyice bel bağlamış aynaya;
kırtıyor iki dirhem bir çekirdek,
kendine sorarsan cennette bir huri,
sonra bana dönüyor hor görerek,
öyle ya, ben moruğun biri,
yüzüm daha güzel gösteriyor onu,
kadın beni alaya alıyor, hırpalıyor
çirkinim diye; ama ben memnunum şuna,
kadını güzel göstererek doğayı uğrattıyorum bozguna.

CLXXVI

Madrigal

Gerekmezdi ki senin kutsanmış güzelliğin için
yenilgiye uğramış olan beni iple bağlasın,
çünkü doğru anımsıyorsam,
tek bir bakışla beni kavrayıp esir almıştın,
hemen teslim olması gerekir zayıf bir yüreğin,
defalarca yapılan yaman işkencelere.
Ama kim ihtimal verir,
senin güzel gözlerinin zapt edip büyülediği
kuru ya da kavruk ağaç birkaç gün içinde yeşerir.

CLXXVII

Yazıt

Vaktinden çok çok önce, göçmeden gönlümüzden,
o ilahi güzel kız yenik düştü ecele.
Kurtulacaktı karşı koysaydı sağ eliyle.
Neden karşı koymadı? Solaktı da o yüzden.

.

CLXXIX

Yazıt

Onun güzelim gözleri kapanmış ve gömülmüşse
vaktünden önce, bizlere yalnızca bir teselli var:
Öldü onlara duyulan merhamet yaşarken onlar,
ama öldüler ya, yaşar merhamet pek çok kimsede.

CLXXX

Yazıt

Herhangi bir kimse varsa bana üzülop acıyan,
dünyadan koptum, gömüldüm diye gereği yok yasın;
bağrına, yüzüne dolan gözyaşlarını saklasın
bir başkasına, şimdilik kadere tutsak olmayan.

CLXXXI

“Söyle Ölüm, sen neden el koymadın da, yaşlanarak yıpranmış yüzlere, niye beni öldürdün çok erken?”
“Çünkü hiç kimse yılanıp çöküntüye uğramışken cennete çıkamaz– çıksa bile orda kalmayacak.”

CLXXXII

Bu mezarda yatana öldürmek istemedi Ecel
silahlarıyla uzun yılların ve fazla günlerin,
içinden öyle geldi ki o cennete dönebilsin,
görkemli görünüşünü yitirmeden kalsın güzel.

CLXXXIII

Burada yatan güzelde kudreti vardı ateşin,
dünyadaki güzel yaratıkları yokluğa sürdü,
Doğa'ya nefretle göz koyan Ecel on u öldürdü
söndürerekten onun can dostu olabilmek için.

CLXXXIV

Cecchino Bracci için yazıt

“Kollar” demekti adım. Bir işe yaramadı,
kollar cılızdı ecel kıyasıya vurunca;
ismimi “ayak” koymuş olsalardı doğunca,
tabanları yağlardım kullanarak o adı.

CLXXXV

Yazıt

İşte burda gömülüyüm, oysa az bir süre önce doğmuştum; ecel çok çabuk ve amansız geldi bana, ruhum sıyrılıp gitti de bedenimden, hiç farkına varmadı, ki varlığını değiştirmişti sadece.

CLXXXVI

Ecelle geri veremez beni bu zindana sokan,
benim fâni varlığıma bahşettiği güzelliği;
başkasından aldığı iade edemez– meğerki
beni dünyadaki hâlimle yaratsın yeni baştan.

CLXXXVII

Yazıt

Ruh derinden bakıp görmez dışardaki varlıkları,
oysa biz gördük bir güzel yüz kısıtılmış gömüte,
gel gör ki öyle bir güzellik olmasaydı cennette
ölüm çıkaramazdı o yüzü oradan dışarı.

CLXXXVIII

Yazıt

Yerin dibinde doğayı yenip çökerttiyse ecel,
bu güzelim yüz, dünyanın intikamını alacak
cennette: Gömütten kutsal peçesini çıkartarak.
O peçeyle örtünen yüz, eskisinden kat kat güzel.

CLXXXIX

Yazıt

Güzel gözler burda sönmüş, ama ışıldarken onlar en parlak, en kutsal gözler sönük kalırdı. Ne var ki öldükten sonra o kadar göze nur saçıyorlar ki, bilemeyiz kayıplar mı, kazançlar mı ağır basar.

CXC

Yazıt

Burdayım, ölü diyorlar bana, yaşadım oysaki
dünyanın huzuru için; bin gerçek âşık bağrıma
yerleşmişti ruhlarıyla; beni eksilttiler ama,
canevimden bir tanesi gittiyse de ölmedim ki.

CXCI

Ruh, bedeninin dışında yaşayabilir, işte ben,
nasıl ki gövdemi yoksun bıraktı sanıldı ruhum,
oysa ben yaşayanlara korku ilham ediyorum,
bes belli bunu yapamazdı ölmüş olanlar tümünden.

CXCIV

Cecchino Bracci için yazıt

İşte kader buyurmuş da uykuya varmışın erken,
ama gerçekten ölmedim, yer yurt değiştirdim sade;
beni görüp yas tutanlar varsa yaşarım sizlerde,
ölmek yoktur ki bir âşık başka bir âşık olurken.

CXCV

Yazıt

“Burda iki saat, yüz yıl çalıp götürdüyse senden,
sonsuz yaşamaktan yoksun kalırsın beş yıl yüzünden.”
“Hayır, yüz yıllık bir ömür çıkarmıştır tek bir günden,
o tek bir günün içinde her şeyi öğrenip ölen.”

CXCVI

Cecchino Bracci için yazıt

Talihim var, kendimi ölmüş gördüm ya, yeter:
Fazla yaşatılmadım, cennetten armağan bu;
dünyada daha güzel hiçbir armağan yoktu,
çünkü benim için her şey ölümden beter.

CXCVII

Artık benim topraktır, kemiklerim burda gömülü,
onlar güzel gözlerden de, hoş yüzden de yoksun ama
kanıttırlar geçmişte zarif ve cazip olduğuma,
ruhum yer altındaki zindanda yaşamakta ölü.

CXCVIII

Ben yine yaşasam diye gözlerden yaş dökülürken
yaşlar kemiklerim uğruna dönmüşse ete kana,
artık hiç yas tutmazdı ki yas tutup duranlar bana-
ruh tekrar dostlara bağlanırdı cennette özgürken.

CXCIX

Yazıt

Bana gözyaşı döken, ben can vermiş yatarken burda,
kemiklerimi, mezarımı sulayan şunu umar:
Canlanıp da belki meyve verir kurumuş ağaçlar;
boş bir umut bu: Ölüler dirilemez ki baharda.

CC

Ey taş, ben yaşadım sa bir sen bilirsın bunu, çünkü
beni buraya sen soktun; anımsayan biri varsa,
o da düş görüyor sanır; ecel çevik ve obur ya,
bir zamanlar var olanlar hiç olmamış gibi sanki.

CCI

Ben ötesindeyim yıllarla saatlerin gücünün,
buraya sokuldum işte; korktuğum dönmek yaşama;
bu pek kısmet olmaz ya, ayrılmak zor değildi ama,
o zaman geri dönmüştüm öldüğü yere ölümün.

CCII

Ben Braccilerden biriyim, ömür sürersem bir portre
olarak, ruhsuz, demek ki ölüm benim sevgilimdir,
yağlı boya sanat eseri olmakla talihlidir,
girer benim yaşarken giremeyeceğim yerlere.

CCIII

Ben Bracci olarak doğmuşum, ilk çığığımından sonra
gözlerim güneşi çok kısa bir süre görebildi;
ebedî burdayım, daha azını istemem şimdi–
yeter ki yaşamım sürsün beni çok seven insanda.

CCIV

Öldüm ama bugün daha dinç ve değerliyim ona,
ecel beni çalmıştı, daha canlıyım şimdi ondan,
eskiden onundum, bugün seviyorsa beni candan,
madem azalırken arttım, ölüm daha iyi bana.

CCV

Yazıt

Ölüm burada toprağa gömmüşse vaktinden önce
dünyanın en tatlı erdem ve güzellik çiçeğini
tam açılmamışken henüz, Tanrı inandırırsın seni,
daha çok ağıt yakılmaz insan yaşlıyken ölünce.

CCVI

Yazıt

Cennettendi mükemmel ve kutsal güzelliğim benim,
babamdan gelen yalnızca şu ölümlü gövde işte;
tanrısal varlığım öldü ise benimle birlikte,
ölmekten ne umabilir artık ölümlü bedenim?

CCVII

Yazıt

Ben aldanmıştım ilk önce sana, bir saatliğine—
sonra sonrasız ölüme: Ne güzellikler, sevinçler
saçtım da öyle gözyaşı bırakıp gittim ki! Meğer
da ha iyi olacaktı hiç gelmemek yeryüzüne.

CCVIII

Güneş burda battı diye sen yanıp yakıl, ağla dur;
bizi çok kısa aydınlattı ondan gelen kutlu nur.
Kıt cömertlikle iyilik da ha bol ömürlü olur,
ecel ağır aksaktır, berbat insanları geç vurur.

CCIX

Burda yatıp kalmalıyım ben çok erken bir uykuya,
geri vermeliyim dünyadaki şu enfes peçemi;
cennettekiler aşamaz ki benim güzelliğimi,
onlar örnek olamazlar letafet için doğaya.

CCX

Gözlerim açıkken can da verdi birisine, huzur da,
şimdi gözler kapalı, kim verir ona huzur ve can?
Elbette Güzellik değil, o yitip gitti dünyadan,
yalnız Ölüm kaldı, onun nimeti yatıyor burda.

CCXI

Ben hayattayken canı idiysem başka birisinin
ve şimdilerde güzelliğim burda bir avuç toprak;
ecel gaddar ona, bende bir korku var kıskanarak:
Başka biri ölebilir ondan önce benim için...

CCXII

Buraya gömdüğünüz Braccio'nun yoktu benzeri,
herkesi yere vurmuştu o afet güzel yüzüyle;
işte onun canını almak nasip oldu ecele,
sağ kalan kim varsa hepsinin düşükmüş de değeri.

CCXIII

Yazıt

Burada gömülü Bracci– Tanrı onun simasıyla
ne güzellikler katmaya can atmıştı da doğaya,
baktı aldırış eden yok, heba olup gidecek ya...
Çabucak geri aldı bir kez gösterince dünyaya.

CCXIV

Senin varlığının canlar canıydı onun görkemi,
Cecchino Bracci öldü de burada yatıyor şimdi,
onu görmeyenler kayba uğramadı, yok bir derdi;
tanıyanlar yaşıyorsa buna yaşamak denir mi?

CCXV

Ecel işte burda geri verdi toprağı toprağa,
ruhu cennette– ve bendeki güzellikle şöhreti
ölümden sonra da beni sevene emanet etti,
dünyadaki peçem taşla ersin diye sonsuzluğa.

CCXVI

Tüm kutsal güzelliğiyle Bracci'yi gömdüm buraya;
nasıl ki ruh bedene şekil de, hayat da bahşeder,
onun soylu ruhundan biçim ve can alır bu eser;
böyle güzel kın yaraşır böyle güzel bir kamaya.

CCXVII

Eğer Anka gibi Bracci'nin o güzel yüzü burda
yeni baştan doğup daha yüce bir üne ererse,
önceden o güzelliğe kavuşmamış olan kimse
iyiliğiyle yoğrulur onu yeniden bulur da.

CCXVIII

Yazıt

Hapsettim, kitledim burda ben Bracci'nin güneşiyle
doğadaki güneşi- o söndü, artık geldi sonu:
Kılıç ve gürz kullanmadan ecel yıkıp geçti onu;
kış çiçeğini sürükler hafif bir esinti bile.

CCXIX

Ben Braccilerden biriydim, yaşamım burda ölümdür.
Gökyüzü bugün tümüyle kopmuş olsa yeryüzünden
ve cennete ersem dünya insanlarından yalnız ben,
yine de kapansın cennet kapıları gümbür gümbür.

CCXX

Öldü, aziz naaşını burda bıraktı Cecchino,
öyle değerlisini güneşin görmüş olması zor.
Roma ona ağlıyor da gök övünçle gülümsüyor,
ruhu fânilik yükünden kurtuldu ya, mutludur o.

CCXXI

Bracci burda yatıyor, bu mezar layık naaşına,
dualarla törenler tam onun ruhuna uygundu;
hayatında olduğundan daha görkemli bir yurt bu,
dünya ve cennette ölüm sevecen davrandı ona.

CCXXII

Yazıt

El atıp koparttı ecel henüz olmamış meyveyi
ya da o çiçeği– da ha on beşinci baharında.
Tek sevinç onun sahibi olan kaya parçasında,
ne var ki bir ağlamaktır aldı işte tüm âlemi.

CCXXIII

Yazıt

Ölümlüyken Cecchino’ydum, ama kutsal oldum şimdi;
dünyada az kaldım, artık bende cennetin tüm zevki.
Enfes bir değişim bu, ölümden memnunum, nedeni
doğurdukları ölü de, benim yaşanum ebedî.

,

CCXXIV

Ecel burda gözlerini örttü Cecchino Bracci'nin,
vücudunu teslim alıp serbest bıraktı ruhunu,
bu değerli gencin o kadar erken geldi ki sonu!
Canı uzun yıllar sonra giderdi nicelerinin.

CCXXV

Yazıt

Ben bir Bracci'ydim; ruhsuz şimdi burda varlığım:
Güzelliğim toprağa, kemiğe döndü ama,
beni hapseden kaya, yalvarırım açılma,
dünyadaki sevgilim için güzel kalayım.

CCXXVI

Yazıt

Ruh yaşamı sürdürür; ben ki ölüyüm burda,
hiç kuşkum yok, ölüydüm dünyada yaşarken de.
Bracciler'den biriyim; hoşnutsuzluk yok bende;
ömrü az olan, daha çok merhamet umar da!

CCXXVII

Yazıt

Harika Bracci geri aldı hoş vücudunu:
Yok artık. Acıdı da yerden götürdü Tanrı.
Mahşer günü gelince burda olsa mezarı
layık göreceklendir cennete bir tek onu.

CCXXVIII

Yazıt

Dünya ödünç verir ya bedeni nice yıllar
için, gökler de ruhu. Ölü yatan Bracci'ye
olan borç ödenemez ki hiçbir hazineyle:
Ona kaç yıl ve nice güzellik için borç var.

CCXXIX

Madrigal

Ah gözlerim, siz şundan emin olun,
vakit hızla geçiyor da son saat çok yakın,
yolunu keseceksiniz üzgün gözyaşlarınızın.
Merhamet sizleri açık tutsun
kutlu kadınım razı oldukça
dünyada yaşamaya.
Bağış ruhu cennetin kilidini açınca–
kutsanmış kişilere sık sık açar ya–
benim güneşim bu canlılığıyla
bizden ayrılıp da oralara yükselirse eğer,
dünyada siz kimi bulursunuz görmelere değer?

CCXXXI

Madrigal

Vakit tükendi Aşkım, yüreğimi yakmana,
hem de benim güzellikten zevk almam ve korkmam için,
işte bu, başlangıcı son saatin,
kim yaklaşmışsa bu sona, yanar harcanmış zamana.
Kıyasıya vuruyorsun bana,
Ölüm hafifletiyor, ne kadar sert vurursan vur sen,
onun vurdukları çok da ha ağır seninkilerden,
ateş gibi düşünceler, sözler gelirdi senden,
perişan olurdum yana yana,
onlar suya dönüştü artık;
izin verirse Tanrı
o suyla arıtırım bendeki günahları.

CCXXXII

Madrigal

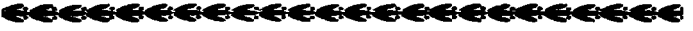
Ruhun ayrılması için yürekten,
mahkemeden darağacına götürülen
bir adam yürümez benden daha isteksiz,
benim ölüme yürüdüğüm gibi,
ölüm bana o denli yakın geliyor,
ne var ki kalan saatlerim daha yavaş tükeniyor,
yine de Aşk izin vermiyor
huzur içinde bir saat yaşasam diye,
iki tehlike arasında, uykuda da olsam, uyanık da:
Gücü kesilmiş umut bir yanda
mutsuzluğa sürüklüyor beni,
öte yanda yanıyorum, ihtiyar ve bitkin.
Bilmem, hangisi daha az ıstırap veriyor,
ama Aşkım, en çok senin bakışlarından korkuyorum ben,
ne denli geç gelirsen, öldürüyorsun o kadar erken.

CCXXXV

Madrigal

Bir kadının içinde bir erkek ya da bir tanrı
konuşur on un ağzıyla, ben de
onu dinledim de,
hiç kendim olmayacağım artık, oldum o kadar apayrı.
Şuna inanıyorum ben,
o kadın benliğimi aldı da benden,
kendimin dışındayım ya, acıyorum kendime;
on un güzel yüzü beni yöneltti de
aşaraktan beyhude arzuları
ölümü görüyorum başka her güzelde.
Ey ruhları ateşten ve sudan geçirten kadın,
bana mutlu günleri yaşattın,
yalvarırım, beni eski benliğime döndürme sakın.

CCXXXVII

Bir sone parçası

En büyük tadı alır zevki tam ve sağlam bir insan
sanatların ilki olan yontunun eserlerinden,
yarattığı bedenın yüzüyle hareketlerinden,
bal mumu, kil, taştır– ama daha canlı uzuvlardan.
Sonraları acımasız, gaddar ve saldırgan zaman
bozarsa, kırarsa ya da parçalarsa onu tümnden,
anımsanır varlığını sürdürmüş heykel eskiden
ve zevkimizi cennette yaşatır hiç unutturmadan.

CCXXXVIII

Dörtlük

Ruh pespaye değil sonsuz yaşam ummayacak kadar,
sonsuzlukta belki yaşar rahat içinde, huzurla
zenginliğe kavuşmuşsa, eşsiz benzersiz bir kurla
akçeyi cennet basar da doğa yeryüzünde harcar.

CCXXXIX

Sone

Güzel hanım, bunu görüyoruz ama, nasıl olur,
uzun deneyimlerden biliriz ki canlı bir imge
yüce dağdan gelmiş bir kaya, mermere dönüşmüşse,
yontucudan fazla yaşar, adam yaşlanıp kül olur.

Yaratıcısı eserine boyun eğip kul olur;
bundan belli, sanat doğayı uğrattır yenilgiye,
bilmez miyim, kanıtladım bunu güzel heykellerle,
zamanın da, ölümün de tüm tehditleri son bulur.

Onun için ikimize uzun ömür tanıyorum,
yağlı boya ya da taş, ne türde olursak olalım,
senin benim yüzümüzü imgeye çevirirlerken,
bu dünyadan ayrıldıktan bir sene sonra diyorum,
görecekler, sen ne güzeldin, ben ne kadar berbatım;
hiç aptallık etmemişim sana âşık olmakla ben.

CCXLI

Madrigal

Uzun yıllar arayıştan, nice deneyiştten sonra
aklı başında sanatçı canlı bir imgeye varır;
o imge zihindeki tasarıya tam uymaktadır
yüce dağdan gelmiş sert taş biçiminde. Ölüme yakın,
yepyeni ve yüksek düzeyli yapıtlara
güç erişirse de bu dönem kısadır.
Doğa da yüzden yüze, bir yaştan başka yaşa uzanır,
yol arayıp dururken doruğa ulaşır
senin çehrende,
o sima ilahidir, sonra yaşlanır, yakında yok olacaktır.
Bu yüzden dehşet
güzellikle iç içe,
benim tuhaf yiyeceklere yaman iştahımı artırıyor,
bir türlü karar veremiyorum, söylemem zor,
hangisi büyük, senin yüzünün verdiği acı mı, mutluluk mu,
bendeki derin zevk mi, yoksa evrenin sonu mu?

CCXLVII

Yazıt

Uykuya bayılırım, taş olmaya daha çok;
yaşadıkça gaddarlık ve utanç uzun uzun,
görmemek ve duymamak ne güzel, üstüne yok;
uyandırmayın beni– lütfen yavaş konuşun.

CCXLVIII

Sone

O gökten indi de yere, iyi görünce bir kere
adil Cehennem’le merhametli Araf’ı, vücudu
göğe dipdiri ve dinç geri gitti; Tanrı’ya sundu
düşüncelerini, öz ılık gelsin diye bizlere.

Benim doğduğum yuvayı o parlak yıldız, yok yere,
baştan başa güzelim ısıltılarıyla doldurdu;
kötülükler dünyası sanki armağan mı olurdu,
biz göz koymalıydık Yaradan’daki değerlere.

Dante’den söz ediyorum, çünkü halkı bilmemişti
değerini onun yaptığı, yarattığı işlerin,
erdemliyi alkışlamamak marifet o halk için.

O insan olabilseydim! Eşi bulunmaz talihti
ondaki erdem ve deha –yaşadığı sürgün bile–
ben değişmezdim onları tüm dünya nimetleriyle.

CCXLIX

Madrigal

“Soylu Hanım, sen nice insan, belki bin kişi için
yaratılmıştın ama melek biçimine girerek,
şimdi cennet uyuyor olsa gerek,
bir kitleye verilmiş olan, artık tek bir kişinin.
Geri ver, o bizim ağlayan gözlerimizin–
ve artık görmezden geliyor o gözlerin güneşi
sefil yaşama doğanları, tüm nimetlerden yoksun.”

“N’olur, sorunsuz kalsın senin erdemli isteklerin,
çünkü seni benden ayırıp uzak tutan o kişi
dehşet duyarak yaşıyor, günah zevkinden de mahrum;
âşıklar arasında en az mutlu olmak diyorum,
bolluktan zorlanıp büyük arzuları engellemek;
ehvenişerdir sefalette yüksek umut beslemek.”

CCL

Sone

Dil yorulmak bilmesene de övgülerin gelmez sonu,
görkemi alev alır da bizim gözlerimiz parlar,
ona azap verenleri suçlamakta hakkımız var,
en erdemlilerimiz bile hiç aşamazlar onu.

Bizler için düşüp üstlendi hepimizin suçunu,
ordan da uçup yüceldi ta Tanrı katına kadar;
gök kapıları açıldı cennet gelmesin diye dar,
gel gör ki yasakladılar ona aziz öz yurdunu.

Bizim kent nankör mü nankör, kazdığı kendi kuyusu
verdiği yanlış kararla; işte bunun ispatı var,
en fazla ıstırap çektirirler ona, kim en değerliyse.

Bin kanıt arasından bir tanesi yeter, işte şu:
Hiçbir sürgün asla haksız değildi onunki kadar,
ne eşit, ne de ondan üstün oldu doğan hiç kimse.

CCLI

Sone

Bir muazzam iyiliğin benzersiz tatlığında
varsa örtbas edilip de gizlenmiş bir büyük kusur,
bu onur ve yaşamıma çok ağır bir külfet olur
ve tüm değerini yitirir insanın sağlığında.

Birisi başka bir omuza bir çift kanat taktığında,
gizli bir ağ geçirince üzerine çok sonra da,
aşkın yaktığı o minnet ateşi ıslanınca da
sevecen bir ısıtma için yakacak kalmaz onda.

İşte sevgili Luigim, parlayıp canlı tut mumu,
senin sıcak ruhuna ben tüm yaşamımı borçluyum,
o ateşi söndürmesin fırtına ya da sert rüzgâr.

Öfke yok edebilir ya her merhamet duygusunu;
gerçek dostluk budur, ben sanırım doğru biliyorum,
bir işkence yapılırsa bin iyilik neye yarar?

CCLIV

Madrigal

Ben çökmüşüm, yaşıml ilerlemiş de son kertesine—
cennet anahtarlarını uzatıyor bana,
hep dönüp geliyorum çok sevdiğim kadına,
sarkaç nasıl yönelirse her zaman merkezine
ve dönemediğinde nasıl tedirgin olursa...
Aşk çevirir anahtarları bir kere, iki kere
ve kadının göğsünü açar erdemlilere,
bende ne kötü ve ahlaksız arzular varsa
onlara karşı koyar da bir zamanlar
yorgun ve değersiz beni Tanrı katına yükseltir.
O verir ki öyle zarif armağanlar,
hepsi benzersiz ve hoştur, hem de en değerlisinden,
kendisi için yaşıyordur o kadın için ölen.

CCLVI

Madrigal

Bir kadında varsa bir tek güzel yer,
başka her tarafı çirkin olduğu hâlde,
ben sevmek zorunda mıyım hepsini de?
O tek yeri sevmekten zevk aldığım için belki değer.
Yine de kadında o biricik yer
hüzün verip zevkime gölge düşürüyor,
ama sağduyuma uygun düşüyor;
o masum pürüzü hoş görmeliyim, sevmeliyim bile.
Aşk beni tedirgin ediyor
bu na hoş görünüş hakkında, bana öfkeyle
onun ülkesinde diyor
rağbet görmezmiş böyle mazeretler.
Ama cennet sevgi duyalım istiyor,
çirkin taraflar nahoş gelmesin gönlümüze:
Alışkanlık her kusuru düzeltip hoş gösterir gözümüze.

CCLX

Sone

Bir güzeller güzeli için şiddetle yanmak
ille sert, ölümcül bir günahkârlık değildir;
o yüzden belki yürek yalnız kalır ve erir,
kutsal bir ok batar da delip geçer çabucak.

Uçan boş coşkuları aşk yavaşlatmaz, ancak
uykudan kaldırarak bize kanatlar verir;
önce ruh ilk adıma hoşnutsuzluk gösterir,
ama Yaradan'ına doğru hep tırmanacak.

Benim söz ettiğim aşk yönelir yücelere;
kadın başkadır, onda öyle istek ne arar?
Aklı varsa erkeğin kalbi yanmasın ona.

Bir aşk göğe yükseltir, biri indirir yere;
birinin yurdu ruhtur, ötekinin duyular,
adi, kötü şeyleri hedef alır okuna.

CCLXI

Sone

Uzun gecikme, af ruhuyla iyi bir talih sağlar,
arzunun onca kazancı olmaz erken merhametten,
bana sırf ıstırap gelir böyle geciken şehvetten,
zevkin ömrü kısacıktır insan olmuşsa ihtiyar.

Donmamız gereken çağda kalbimizde ateş mi var,
bizim hayrımıza buna yasak gelmeli cennetten,
bir kadın için yaman bir arzu duyuyorum ya ben,
gözyaşlarım akıp dursun yaşadığım yıllar kadar.

Ama belki ben ömrümün son demine gelmişimdir–
güneşim indi inecek son ufkunun çizgisine,
amansız gölgelerle tır tır titreten karanlığa–

aşkımız yolumuzun tam ortasında alevlenir;
ben ihtiyar bir adamım, işte yanıyorum yine,
o kadın belki çevirir benim sonumu ortaya.

CCLXII

Madrigal

Aşk, madem sen bir tanrısın ya,
yapamaz mısın her ne istersen?
Öyleyse benim için yap sen
Aşk ben olsam yapabileceğimi sana.
Ölüme yakın olan bir insana
uygun olmaz bel bağlamak arzuladığı güzelliğe,
hiç yeltenmesin onu elde etmeye.
N'olur, istediğimi bağışla bana.
Tatlıya dönüşür mü ki onu ezip geçen,
birkaç saatlik merha met katmerli mihnettir ya?
Şunu öğrenmek isterim senden:
Madem ölüm zor mu zor bedbaht bir insana,
nasıldır mutluluğun doruğunda olana?

CCLXVI

Sone

Ateşe çok yakındım da– şaşacak şey değil hani,
hem eridim, hem yandım, ama ateş söndü dışarda,
gel gör ki ta yüreğimde tutuşmuş bir yangın var da
azar azar bir avuç küle çevirecektir beni.

Alev alev yanarken çektiğim acının nedeni
öyle görkemli görünüyordu ki ışıltılarda,
sırf o görünüş beni bahtiyar ediyordu nurda;
ıstırap ve ölüm bana olmuştu sevinç şöleni.

Ama gök benden götürdü aydınlığı uzaklara;
yandıkça beni besleyen o kutlu ateşten payım,
bana kalan yalnız bir kor, o da can verecek öyle.

Aşk sağlamazsa yakılacak taze odunla çıra,
diriltmezse alevimi, bana kalmaz bir kıvılcım,
ben hızla yanacağım, yok olacağım dönüp küle.

CCLXVIII

Eksik madrigal

Bizden alıp götürür ihtiyarlık
erdeme kör ve sağır olan arzuyu,
ben ecelle gidiyorum huzura doğru,
son sözüm yaklaşıyor, bitkinim artık.
Ruhum ki hem korkuyor, hem de âşık
gözün göremediği Tanrı'ya,
beni çekiyor ötelere Kadınım, senin güzel yüzünden,
o yüzde bir cazibe var ki tehlikeli.
Ama Aşkım teslim olmaz gerçeğe ve doğruya,
büyülüyor kalbimi yeniden,
ateşli bir umutla diyor ki sanki
sevmek değildir sadece bir insan hâli...

CCLXIX

Madrigal

Eskiden silahlarım vardı, zalim buz ve ateşli arzu;
şimdi ihtiyarım, hastalıklı ve şaibeliyim,
geçmişime yansıyor geleceğim,
hem hüznü, hem sancılı ve umutlu;
sevincin ömrü kısacık sürüyor,
ıstıraptan beter bir külfet bu.
İyi ve kötü talihten af diliyorum ben,
ikisi de benden bıkmış tümnden;
açıkça görüyorum, hayatın uçup giden
kısa saatleri talihli bir nimet,
ancak ölümle son bulup geçer yaşadığımız mihnet.

CCLXXI

Bir sone parçası

Yıllar yılı besledim ben Aşkım, senden ve seninle,
tümünden değilse de epey bir kısmıyla vücudumu,
hem de gıdasını umutlardan alan şu ruhumu;
o güçlendi senin mucize yaratan hünerinle.

Artık soylu bir ruhla emin bir manevi mahale
kanat açıyorum gidermek için yorgunluğumu.
Kâğıt üstünde ettiğin bütün vaatler doğru mu?
Şerefine üzerine ant içmiştin– hepsi nafile.

CCLXXV

Eksik bir sone

Bir zamanlar koskoca bir kaya içinde gizliydim,
sonra yuvarlandım irademe karşı,
indim yüce dağlardan düzlüğe, aşağı,
küçücük bir taşa sığınıp kalıverdim.

Güneş doğunca cennetin buyurduğu kader bu...

.....

CCLXXVII

Sone

Elindeki kalemle ve rengârenk boyalarla sen
bir sanat yaratmıştın ya doğaya eşit değerde,
aslında azaltmaydı bu doğadaki haşmetlerde;
seninkiler daha görkemliydi o güzelliklerden.

Şimdi daha güçlü işler çıkıyor bilge elinden,
kâğıda yazdıkların çok daha nefis eserler de;
o kadından aktardığın, yaşar başka dil berlerde,
hem de bir parça var senin yitirdiğin görkeminden.

Güzel eser yaratmak için o kadınla aşık atan
herhangi bir çağın üstat sanatçısı pes ederdi,
çünkü her şeyin değişmez kaderidir sona ermek.

Ama sen başkalarının ne zamandır sönmüş olan
anılarını dirilttin; hepsini, kendini şimdi
kadere karşı gelip yaşıyorsun sonsuza dek.

CCLXXIX

Eksik bir sone

Gücü nereye yöneltir beni güzel bir çehrenin?
Yeryüzünde hiçbir şey yok ki etsin beni bahtiyar
hâlâ yaşayan kutlu ruhlarla yükseltecek kadar,
bu tek kudretidir büyük bir manevi asaletin.

Tanrı'yla uyumludur ya eserleri adaletin,
öyleyse nasıl olur da suçluluk duyarım sana?
Ben seversem, hayır yanarsam, saygım, hayranlığım var
her soylu kişiye onun yaratıcı gücü için.

CCLXXX

Çift dörtlük*

Şaşırmışım, kafam allak bullak, ruhumda ararım,
ama nedenini ancak vahim bir günah olarak bulurum;
gizli bir şey değilse de ben aslını bilmiyorum,
o, mutsuzlara teselli olan merhamet sanırım.

Bunca çabam boş çıkıyor; seslendiğim sensin Tanrım,
bir fâni kutsansın diye muhtacım senin kanına:**
Doğduğumu görmüştün ya, merhamet eyle bana;
bu yeni bir şey değil, ben senin yasana bağlıyım.

* Veya eksik bir sone.

** İsa'nın kanı.

CCLXXXI

Eksik bir sone

Buzda bile yanardı da benim ateşim eskiden,
Aşkım, aynı harlı ateş buz gibi soğudu şimdi,
çünkü o kopartılması güç olan düğüm eridi,
benim için artık ölüm, yaşadığım mutlu şölen.

Bize tüm zamanları, mekânları armağan eden
aşk, tüm acıyı yaşayan umarsız ruha getirdi,
o dayanılmaz külfetler...

*CCLXXXII**

Köleliğin dik âlâsı, can sıkıntısı işte bu;
yalan yanlış kavramlarla zora sokarak ruhumu,
kutsal şeylerden yontular yapaduruyorum şurda.

* Bir sone parçası olabilir.

CCLXXXIII

Eksik bir sone

Gençlikte bilemez ki taptaze ve toy yıllar;
zevkler, aşklar, arzular, düşünceler değişir
son adımlara sıra gelince aziz Tanrım.

Dünyayı yitirdikçe ruh kazanımlar sağlar,
sanatla ölümdür bu, ikisi bağdaşmaz ki;
o zaman hangisine ben nasıl bel bağlarım?

CCLXXXIV

Bir sonenin son altı dizesi

Ben senin adını anarak bir imge tasarlırsam,
onun adaşı –ölüm– yanı başındadır daima;
benim sanatımla deham birlikte eriyip gider.

Ama şunu sanan var: Kendime avunma sağlırsam,
kader böyle ister ya, insan geri döner yaşama,
sanatım bana dönerse, yine sana hizmet eder.

CCLXXXV

Sone

Benim yaşam yolculuğum artık yaklaştı sonuna,
kırık dökük bir teknede, fırtınalı bir ummanda,
her fâninin geçmek zorunda olduğu son limanda
her hayrın ve günahın hesabı verilecek ona.

Ne vahim hatalar varmış, şimdi belli oldu bana,
sanatı varlığım için egemen de, kahraman da
yapan o sevecen hayal gücünde, şu son anda,
tüm insanların umduğu menfaatlerin rağmına.

Aşka dair düşüncelerim nasıl erecek sona?
Bir zamanlar şen şakraktım, iki ölüm yakın şimdi;
biri gelecek mutlaka, öteki atmış ağını.

Ressamlık ve yontuculuk huzur veremez ki ona,
çünkü benim tedirgin ruhum kutsal aşka yöneldi,
haç üstünde aşk bekliyor bizi, açmış kucağını.

CCLXXXVI

Yarım kalmış bir sone

Sayısız düşüncelerim, hepsi yanlışlarla dolu,
ömrümün son yıllarında olmalı tek düşünce
ve o zaman tek başına kılavuzluk etmeli de,
yollamalı onu sonsuz, sakın günlerine doğru.

Tanrım, sen bana gelmezsen ben nasıl yaparım bunu,
gelmezsen o her zamanki tarifsiz inayetinle?

CCLXXXVII

Yarım kalmış bir sone

Günler geçerken peş peşe ilk yıllarımdan bu yana,
sen bana hep yardım ettin, kılavuzluk yaptın Tanrım;
şimdilerde çifter çifter geliyor ya acılarım,
ruhum emin senin çifte destek sağlayacağına.

CCLXXXVIII

Sone

Dünyanın bunca masalı çalıp götürdü de benden
Tanrı'yı hayal etmemiz için ayrılan zamanı,
hiçe saymakla kalmadım onun bağışlamasını,
günahları kucakladım affedip de affetmeden.

Beni kör ve aptal, başkalarını akıllı eden,
tanımamı geciktirdi yaşamın hatalarını,
arzularım çoğalırken umudun kararmasını,
beni kendime aşkımdan özgür kılasın diye sen.

Tanrım, cennete uzanan yolu yarısına indir,
yine de gereksinirim senden gelecek yardıma,
yolun öbür yarısını tırmanayım diye.

Dünyanın hazine zannettiğinden beni tiksindir,
karşı çıkart onurlu bulup hayran olduklarıma,
ölmeden önce ebedî yaşam bulayım diye.

CCXC

Sone

Ferahlığıyla dert yüklü bir cesetten kurtuluşun
sana bu dünyadan özgür kalmış olarak döndüm ben,
nasıl ki aziz Tanrım, kaçıp da bora afetinden
sakin bir limana ulaşır kırık dökük tekne, yorgun.

Dikenlerle, çivilerle parçalanmış iki avcun;
yumuşak, alçakgönüllü ve o şefkat dolu çehren,
ruhuma vaat ediyor sıyrılıp derin nedametten,
umudunu ve huzurunu cennete uçuşun.

Senin mukaddes gözlerin benim mazime bakmasın
sadece adalet için, sırf kulak vermek üzere,
haşin kolun uzanmasın geçmişteki yıllarıma.

Günahlarımı yıkayıp silmeye yeter o kanın;
daha bol aksın yaklaştıkça yaşımla son senelere,
tümünden bağışlamak için koşsun her zaman yardıma.

CCXCI

Yarım kalmış bir sone

Yaman gaddar bir günah, sanırım– yok, bilirim,
benden saklı kalarak eza eder ruhuma;
duyularım çığrından çıkıp alev almış da,
allak bullaktır kalbim, umutsuz isteklerim.

Ama Aşkım, can dostun kapılır korkulara,
o yok olmadan senin lütfun ölecek diye.

CCXCIII

Sone

Yaşamım yıllarla bitkin, dolup taşmış günahla,
derin köklü ve sarsıcı kötü alışkanlıklarım;
görüyorum ki her iki ölümüne çok yakınım,
ama zevkinle besliyorum şu yüreğimi hâlâ.

Gel gör ki gücüm yok başa çıkmaya yeni yaşamla,
değişmez ki artık aşkım, âdetlerim, alın yazım;
senin ışıltılı, kutsal yoldaşlığına muhtacım,
bana rehberlik yaparak her hain yolu yasakla.

Elvermez yüce Tanrım, beni cennet için yalvartmak,
yeni baştan yaratılsın diye şu fakirin ruhu,
hiç yoktan, hem de ilk var olduğu gibi tümünden masum.

Sen gövdemi ölümlü etimden soymadan çırpıplak,
yalvarırım, yarıya indir şu dik ve sarp yokuşu,
daha güvenli olsun geri dönüşümdeki yolum.

CCXCVII

Dörtlük

Yıllar yılı süren bunca günah, bunca kötü istek,
benzer bir süre istiyor ruhu arındırmak için,
ama ecel şuracıkta, bana vermiyor ki izin;
hem şu kötü niyetlerim asla dizginlenmeyecek.

CCCI

Bitmemiş sone

.Gördüklerim yüzünden bu gözler üzgün düşer,
parçalanır yüreğim dünyada bunca şerden;
bana armağan ettin kendini neyse ki sen,
eşsiz bir nimet– yoksa kalmaz yaşamda değer.

Bende berbat huylar var, düzelmez kötülükler,
içinde yaşadığım uğursuz gölgelerden;
artık beni bağışla, yardım diliyorum ben,
sana yaraşan bu, sen sen ol, kendini göster.

CCCII

Bitmemiş sone

Artık sevgili Tanrım, yolu kalmadı başka
aşkı benden almanın, o zorlu, boş tutkuyu;
afet yağdırırsın ve kaza, tek çıkar yol bu,
sana inananları öyle göçürürsün ya,
sen giydirdiklerinin yüzersin etlerini,
kanınla arındırıp onları sağaltırsın;
bunca günahlarını, kötü niyetlerini,

.....

Seçilmiş Bibliyografya*

- Cambon, Glauco, *Michelangelo's Poetry: Fury of Form*, Princeton, Princeton University Press, 1985.
- Clemens, Robert J., *The Poetry of Michelangelo*, New York, New York University Press, 1965.
- Hallock, Anne, *Michelangelo the Poet*, Pacific Grove, CA, Page-Ficklin Publications, 1978.
- Jennings, Elizabeth, çev. *Michelangelo Sonnets*, Michael Ayrton sunuşu ile, New York, Routledge, 2002.
- Nelson, John C, "The Poetry of Michelangelo", *Developments in the Early Renaissance* içinde, s. 15-34, ed. Bernard S. Levy. Albany, State University of New York Press, 1972.
- Nims, John Frederick, çev. *The Complete Poems of Michelangelo*, Chicago, University of Chicago Press, 1998.

* Bibliyografyaya Michelangelo'nun şiiriyle ilgili sadece İngilizce kitaplar dâhil edilmiştir. Sanatçının şiirleri üzerine İtalyancada mevcut kapsamlı incelemeler ve sanatı üzerine birçok dilde yayımlanmış, kolaylıkla ulaşılabilecek muazzam bir literatür bu listede yer almamaktadır. James Saslow'un çevirisinde şiirlerin İtalyanca orijinalleri, Scrittori d'Italia 217 serisi için 1960'ta Bari'de basılan ve editörlüğünü Enzo Noè Girardi'nin yaptığı *Michelangelo Buonarroti: Rime* esas alınarak kullanılmıştır.

- Pater, Walter, "The Poetry of Michelangelo", *The Renaissance: Studies in Art and Poetry*, içinde, s. 73-97, 6. basım, London, Macmillan, 1901.
- Ryan, Christopher, *The Poetry of Michelangelo: An Introduction*, London, Athlone, 1998.
- Saslow, James M., *The Poetry of Michelangelo: An Annotated Translation*, New Haven, CT, Yale University Press, 1991.
- Symonds, John Addington, *The Collected Sonnets of Michelangelo Buonarroti*, çeviri ve sonsözüyle, Pomona, NY, Kelly-Winterton Press, 2005.
- Tusiani, Joseph, çev. *The Complete Poems of Michelangelo*, notlar ve sunuş ile birlikte, New York, Noonday Press, 1960.
- Whitfield, J. H., "The Poetry of Michelangelo", *Collected Essays on Italian Language and Literature Presented to Kathleen Speight* içinde, s. 101-121, ed. Giovanni Aquilecchia, Stephen N. Cristea ve Sheila Ralphs, Manchester, Manchester University Press, 1971.

İlk Satır Dizini

Ağlarım, yanarım, erir giderim de işte bu can.....	42
Ah gözlerim, siz şundan emin olun.....	126
Alev yükselirken daha yaman sarsar onu rüzgâr.....	27
Alın da boyunduruğa vurun, işte boynum.....	65
Ansızın ölmenin çok daha azdır ıstırapları.....	11
Artık sevgili Tanrım, yolu kalmadı başka.....	165
Artık tenim topraktır, kemiklerim burda gömülü.....	94
Aşk, madem sen bir tanrısın ya.....	143
Aşk, mutlu olmak için çektirmek, yaş döktürmek.....	64
Aşk, senin güzelliğin ölümlü değil asla.....	28
Aşkım, sen ölümü dışlıyorsun var gücünle.....	68
Aşkımın ateşi, olabilir ki.....	66
Ateş pahası ama, ben sana aldım bunu.....	32
Ateş taşı çatlatırsa ve demiri eritirse.....	38
Ateşe çok yakındım da- şaşacak şey değil hani.....	144
Ateşten zarar görmeden hiçbir şey kurtulmaz.....	58
Bana gözyaşı döken, ben can vermiş yatarken burda.....	96
Ben aldandım ilk önce sana, bir saatliğine.....	104
Ben bir Bracci'ydim; ruhsuz şimdi burda varlığım.....	122
Ben Bracci olarak doğmuşum, ilk çığlığımın sonra.....	100
Ben Braccilerden biriydim, yaşamım burda ölümdür.....	116
Ben Braccilerden biriyim, ömür sürersem bir portre.....	99
Ben bu mezbeledayım ya, şişti boynumdaki gудde.....	7
Ben çökmüşüm, yaşımla ilerlemiş de son kertesine.....	139
Ben hayattayken canı idiysem başka birisinin.....	108

Ben ne kadar çok nefret edip de kaçarsam kendimden.....	69
Ben o kadının aşkıyla yanıp tutuşurken bile.....	73
Ben ölümümde yaşarım- bu yanıltmıyorsa beni.....	33
Ben ötesindeyim yıllarla saatlerin gücünün.....	99
Ben senin adını anarak bir imge tasarlırsam.....	155
Ben tam sana tapınırken.....	39
Ben uzaklaştırılıp da ateşten yoksun kalınca.....	41
Ben yine yaşasam diye gözlerden yaş dökülürken.....	95
Beni tutuşturup yakan, canıma can katar işte.....	34
Benim şu kadını pervasız ve atak.....	59
Benim yaşam yolculuğum artık yaklaştı sonuna.....	156
Biliyorsun ki, efendim, biliyorum bildiğini.....	35
Bir güzeller güzeli için şiddetle yanmak.....	141
Bir kadında varsa bir tek güzel yer.....	140
Bir kadının içinde bir erkek ya da bir tanrı.....	129
Bir kez aklına koymuş ya.....	75
Bir muazzam iyiliğin benzersiz tatlığında.....	138
Bir yolcu ki at sürer şafak söküneceye dek.....	31
Bir zamanlar koskoca bir kaya içinde gizliydim.....	148
Bizden alıp götürür ihtiyarlık.....	145
Bracci burda yatıyor, bu mezar layık naaşına.....	118
Bu mezarda yatanı öldürmek istemedi Ecel.....	81
Bunca yıl geçtikten sonra ne kalacak sanki ondan.....	29
Burada gömülü Bracci- Tanrı onun simasıyla.....	110
Burada yatan güzelde kudreti vardı ateşin.....	82
Buraya gömdüğünüz Braccio'nun yoktu benzeri.....	109
"Burda iki saat, yüz yıl çalıp götürdüyse senden.....	92
Burda yatıp kalmalıyım ben çok erken bir uykuya.....	106
Burdayım, ölü diyorlar bana, yaşadım oysaki.....	89
Buzda bile yanardı da benim ateşim eskiden.....	152
Büyülü latif bir güzellikten.....	14
Cennettendi mükemmel ve kutsal güzelliğim benim.....	103
Demirci, tasarısını harlı bir ateşle ancak.....	36
Dil yorulmak bilmece de övgülerin gelmez sonu.....	137

Doğa bilmez mi? Hikmetinden sual olunmaz.....	40
Doğru tek bir atasözü varsa o budur efendim.....	8
Doğruysa bu, ruh gövdesinden kopup kalırsa özgür.....	60
Dünya ödünç verir ya bedeni nice yıllar.....	125
Dünyanın bunca masalı çalıp götürdü de benden.....	159
Ecel burda gözlerini örttü Cecchino Bracci'nin.....	121
Ecel işte burda geri verdi toprağı toprağa.....	112
Ecelle geri veremez beni bu zindana sokan.....	85
Efendisi zindana atıp da zincire vurunca.....	21
Eğer Anka gibi Bracci'nin o güzel yüzü burda.....	114
El atıp koparttı ecel henüz olmamış meyveyi.....	119
Elindeki kalemle ve rengârenk boyalarla sen.....	149
En büyük tadı alır zevki tam ve sağlam bir insan.....	130
Engel olamıyorum Aşkım, hem istemiyorum da.....	55
Eskiden silahlarım vardı, zalim buz ve ateşli arzu.....	146
Ey gece, tatlı zaman, olsan bile kapkara.....	47
Ey taş, ben yaşadım sa bir sen bilirsin bunu, çünkü.....	97
Ferahlığıyla dert yüklü bir cesetten kurtuluşun.....	160
Gençlikte bilemez ki taptaze ve toy yıllar.....	154
Gerekmezdi ki senin kutsanmış güzelliğın için.....	76
Gördüklerim yüzünden bu gözler üzgün düşer.....	164
Gözlerim açıkken can da verdi birisine, huzur da.....	107
Gözlerim ki güzel şeyleri arzular.....	50
Gözlerim kolay erişir senin güzelim yüzüne.....	70
Gözlerimi geçit yaptım dökeceğim zehir için.....	20
Gücü nereye yöneltir beni güzel bir çehrenin.....	150
Günahlarla yaşıyorum, hep kendime ölerekten.....	24
Güneş burda battı diye sen yanıp yakıl, ağla dur.....	105
Günler geçerken peş peşe ilk yıllarımdan bu yana.....	158
Günü bugün, anı bu an.....	56
Güzel gözler burda sönmüş, ama ışıldarken onlar.....	88
Güzel hanım, bunu görüyoruz ama, nasıl olur.....	132
Güzelliklerin belleğine.....	74
Hapsettim, kitledim burda ben Bracci'nin güneşiyile.....	115

Harika Bracci geri aldı hoş vücudunu.....	124
Her kim doğmuşsa, günü gelecek.....	19
Her varlığı var eden, parça parça yarattı.....	10
Herhangi bir kimse varsa bana üzülop acıyan.....	79
Hiç az değil tehlikesi, besbelli.....	62
Hiçbir ölümlü nesneyi artık gözüm görmez oldu.....	49
Hiçbir tasarımı bilmez en usta sanatçı bile.....	67
İçindeki ateş, soğuk taş ne de sevecendir.....	37
İşte burda gömülüyüm, oysa az bir süre önce.....	84
İşte kader buyurmuş da uykuya varmışım erken.....	91
İşve, süs püs, okşayılar, altın, şölenler, inciler.....	54
Kalemle mürekkep nasıl farklı üsluplar sağlarsa-.....	45
Kapatılmış olan her alan, üstü örtülü her yer-.....	48
Kendini öldürmesine izin olsa bir insanın.....	30
Kim bu, irademe karşı beni sürükleyen sana.....	9
“Kollar” demekti adım. Bir işe yaramadı.....	83
Köleliğin dik âlâsı, can sıkıntısı işte bu.....	153
Kupkuru bir ağacı ateş nasıl sararsa.....	46
Minnettar ve mutluyum ki iznim vardı bir zamanlar.....	5
Nerden cesaret edeceğim de.....	12
Neye baksam, neyi görsem, bana hep aynı öneri.....	44
O altın başı süsleyen çelenk nasıl da şen şakrak.....	6
O gökten indi de yere, iyi görünce bir kere.....	135
O iki güzelim kaşla gözle karşı karşıya.....	63
Olağan bir şeydir bu: Tutamaz olur öz suyunu.....	22
Onun güzelim gözleri kapanmış ve gömülmüşse.....	78
Öldü, aziz naaşını burda bıraktı Cecchino.....	117
Öldüm ama bugün daha dinç ve değerliyim ona.....	101
Ölüm burada toprağa gömmüşse vaktinden önce.....	102
Ölüm hor görüyor seni, Aşk dışlıyor.....	71
Ölümlüyken Cecchino’yudum, ama kutsal oldum şimdi.....	120
Ölümüm benim içimde, yaşamım sende var.....	25
Ölümün kendisi değil, ama ölümün korkusu-.....	61
Önce gördüğüm güzele ben yönlendirince yine.....	26
Ruh boşu boşuna bin derman arar.....	16

Ruh derinden bakıp görmez dışardaki varlıkları	86
Ruh pespaye değil sonsuz yaşam ummayacak kadar	131
Ruh yaşamı sürdürür; ben ki ölüyüm burda	123
Ruh, bedeninin dışında yaşayabilir, işte ben	90
Ruhun ayrılması için yürekten	128
Sana söylüyorum bunu	52
Sayısız düşüncelerim, hepsi yanlışlarla dolu	157
Sen güzeller güzeli olabilirsin ancak	57
Sende kekre şıradan daha tatlı bir yüz var	18
Senin varlığının canlar canıydı onun görkemi	111
Sevgilimin gözlerinden fışkırıp da uçar ışık	23
“Soylu Hanım, sen nice insan, belki bin kişi için	136
“Söyle Ölüm, sen neden el koymadın da, yaşlanarak	80
Şaşırmışım, kafam allak bullak, ruhumda ararım	151
Talihim var, kendimi öldürmüş gördüm ya, yeter	93
Tüm kutsal güzelliğiyle Bracci’yi gömdüm buraya	113
Uykuya bayılırım, taş olmaya daha çok	135
Uzun gecikme, af ruhuyla iyi bir talih sağlar	142
Uzun yıllar arayıştan, nice deneyiştten sonra	133
Ün yerinde tutuyor mezar yazıtlarını	13
Üstesinden geliyorsun her zorluğun, her engelin	53
Vakit tükendi Aşkım, yüreğimi yakınana	127
Vaktinden çok çok önce, göçmeden gönlümüzden	77
Varlığımın yarısı cennetten gelmedir	72
Yaman gaddar bir günah, öz suım– yok, bilirim	161
Yanıp tutuşan, işte bir benim gölgelerde	4
“Yapmaması gerekeni yapanın boştur umudu	51
Yaradılış her erdemi	17
Yaşamım yıllarla bitkin, dolup taşmış günahla	162
Yaşayanlar var yılların olanca mutluluğunu	3
Yerin dibinde doğayı yenip çökerttiyse ecel	87
Yıllar yılı besledim ben Aşkım, senden ve seninle	147
Yıllar yılı süren bunca günah, bunca kötü istek	163
Yine mi o adam –bu kadarı fazla–	43
Zalim, acımasız, hoyrattır yürek	15

Michelangelo (1475-1564): Tam adı Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni'dir. Batı sanatının gelişimi üzerinde benzersiz bir etkisi olan İtalyan Rönesans sanatçısı heykeltıraş, ressam, mimar ve şairdir. En tanınmış eserleri arasında yer alan Davut heykelini yapmaya 26 yaşında başlamış ve yaklaşık dört yılda tamamlamıştır. Papa II. Iulius'un isteği üzerine 1508-1512 yılları arasında Sistene Şapeli'ne yaptığı tavan freskleri tüm zamanların en büyük sanatçılarından biri olarak tanınmasını sağlamıştır. Yaşamının son yıllarını 1506'da başlanıp 1626 yılında tamamlanana kadar her dönemin ünlü mimarlarının katkısıyla inşa edilen San Pietro Bazilikası'nın mimarı olarak geçirmiştir. Sanatçının şiir külliyatı bazıları tamamlanmamış 302 şiir ve bir dizi fragmandan oluşur. Sone, madrigal, terza rima gibi klasik biçimlerde kaleme alınan şiirler, söyleyişteki içtenlik, duygulardaki incelik ve ifade edilen düşüncelerdeki derinlikle dikkat çekicidir.

Talât Sait Halman (1931-2014): 1953'te başlayan akademik hayatında Columbia, Princeton, Pennsylvania üniversitelerinde öğretim üyesi, New York Üniversitesi'nde profesör ve Yakın Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölüm Başkanı olarak çalıştı. Bilkent Üniversitesi'nde İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Dekanı, Türk Edebiyatı Bölümü Başkanı, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkan Vekili olarak görev yaptı. Kültür Bakanı, Kültür Büyükelçisi, UNICEF Türkiye Milli Komitesi Başkanı, UNESCO Yönetim Kurulu Üyesi, ABD P.E.N Derneği Yönetim Kurulu Üyesi ve Journal of Turkish Literature Baş Editörü görevlerini de üstlenen Talât Sait Halman, Türkiye Bilimler Akademisi Hizmet Ödülü, Columbia Üniversitesi Thornton Wilder Çeviri Armağanı, Rockefeller Vakfı Bilimsel Araştırma Bursu, Dışişleri Bakanlığı Üstün Hizmet Ödülü, UNESCO Madalyası, Ankara ve Boğaziçi üniversitelerinden fahri doktora, İngiltere'den "Sir" karşılığı "Knight Grand Cross" ile ödüllendirildi. Talât Sait Halman'ın 70 telif ve çeviri kitabı, 3 bini aşkın makalesi, 5 bini aşkın şiir çevirisi bulunmaktadır.

KDV dahil fiyatı
14 TL

